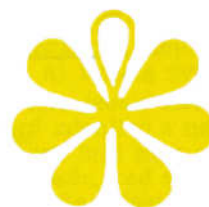

•A•S•D•

OBSAH 2. ČÍSLA 18. ROČNÍKU - 1986

Če to máš v ruce?
Kristova spravedlnost
„Ano, přijdu brzo“
Kdy je slabost silou
Zde je Hospodin
Starostlivá Marta
Nový oděv
U Jordánu jsem získal klid
Jedna invaze, nebo dvě
Na rozcestí
Křesťané mají svítit
Vzájemný vztah rodičů
Přímělná modlitba
Vy se ptáte — my odpovídáme
Jaro

ZNAMENÍ DOBY

PRÁCE A KŘESŤAN

Mnoho lidí si dnes myslí, že křesťanské náboženství odvádí člověka od skutečného života a jeho problémů. Jiní se zase domnívají, že podle náboženského chápání je práce trest za hřích. Odvolávají se na verš bible: "...v potu tváře chléb svůj dobývatí budeš." Přitom nám v podvědomí mohou znít pravdivá slova Písni práce: "...vše, čeho člověk užívá, z šlechetné práce vyplývá..."

Tak jak to ve skutečnosti je? Jakou zprávu čteme v bibli o vztahu prvních křesťanů k práci? Písmo nám zaznamenává např. Pavlovy výzvy věřícím, aby se každý živil poctivou prací. Razil zásadu platnou až dodnes: „Kdo nechce pracovat, ať nejí.“ (2 Tes 3,10) Co čteme v bibli o Pánu Ježíši Kristu? Většinu svého života strávil jako dělník v tesařské dílně. Už v dobách starého Izraele měl každý muž ovládat nějaké řemeslo. Apoštol Pavel například tkal stany (Skut 18,3). Zatímco staří izraelité a první křesťané měli kladný vztah k práci, tehdejší římský svět považoval tělesnou práci za něco nedůstojného a ponižujícího.

Zpráva Písma plně potvrzuje, že všechno, co potřebujeme k životu, skutečně pochází z práce. Říká nám, že nejdříve ovšem z Boží práce, z Božího díla. My lidé jsme dostali tento svět darem. „Bůh postavil člověka do zahrady v Eden, aby ji obdělával.“ (1 Moj 2,15). Člověk svou prací svět nevytvořil, může ho jen přetvářet. Možnost práce je velký dar, který Bůh dal člověku. Chtěl se s ním podělit o tvůrčí radost. Tvůrčí práce a vůbec každá práce je pro člověka požehnáním a velkým dobrodiním, nikoli prokletím. Po pádu člověka do hříchu vzrostl ještě víc význam práce. Vždyť práce mu měla nahradit ztracený ráj. Význam práce pochopí člověk obvykle tehdy, když o práci přijde, když nemá možnost pracovat, když je bez jakékoli činnosti ponechán jenom sám sobě. Říká se, že práce od nás odhání tři nepřátele — nudu, neřest a nouzi. Práce do jisté míry chrání člověka před sebou samým, před destruktivními silami, které jsou skryty v jeho srdci.

Bible hodnotí práci nejen jako prostředek k získání potřeb nutných k životu: „Pracovat musí i oráč, než okusí užitku“ (2 Tím 2,6), nýbrž i jako prostředek k blahobytu: „...ruka pracovitých zbohacuje“ (Přís 10,4). Ale skutečně jen ruha pracovitých, ne ruha dobyvatelů. O tom by nám mohli nejlépe vyprávět Španělé. Do žádné země neproudilo po staletí takové množství zlata, jako do Španělska. Přestože vyplnili říši Aztéků a Inků, přivedli vlastní zemi, Španělsko, jen k úpadku a všeobecné bídě. Naopak národy, kde kvetla řemesla, tedy práce rukou, zbohatly.

Po dosažení určitého blahobytu se objevuje další význam práce. Když se totiž nasýtíme, napadne nás myšlenka a co budu dělat teď? To je dnes palčivý problém mnoha národů. Co s volným časem? Život nás učí, že pro nezaměstnané ruha a hlavy si ďábel vždycky najde práci.

Známe problém nudy a náplně života vůbec.

Klasikové marxismu předvíдали, že až se naplní základní životní potřeby člověka, práce přestane být pouhou výrobou a stane se cílem a zdrojem uspokojení v životě. Ten, kdo poznal radost z práce u soustruhu, v laboratoři, u lůžka nemocného nebo na zahrádce, ví, co měli na mysli.

Jistěže je stále mnoho takové práce, která je těžká, která se nevykonává s nadšením, ale je nutná. Pokud okolnosti postaví křesťana do takové práce, pak ví, že ji má konat poctivě a dobře, protože slyší příkaz Písma: „...pracujte ne jako pro lidi, ale Pánu“ (Kol 3,23).

Jak máme rozumět Božímu výroku: „V potu tváře chléb svůj dobývatí budeš...“? Platí to i dnes? Ano, v tom, že na každé naší práci leží určitý stín. Stín hříchu, a proto nejistoty z následků naší činnosti. Prof. Merkurij S. Giljarov, člen Sovětské akademie věd, řekl: „Naše velké hydroelektrárny nám dodávají lacinou energii. Aby byly uvedeny do provozu, bylo nutno zaplavit velké plochy půdy. To je velká ztráta. Pak v těch řekách začnou hynout ryby a jiní cenní živočichové. Nakonec se v důsledku naplavenin změní i samy řeky. Tak je tomu vždy, na jedné straně zisk, na druhé ztráty. A vždy bude třeba volit mezi užitek z naší práce a obětovanými hodnotami... Ne vždy dokážeme předvídat důsledky našeho jednání... naší práce.“ (Osiatyňskij, Labyrint světa, str. 77).

Záchrana člověka není jen v práci. Velmi zajímavý je obsah 4. přikázání: „Šest dní budeš pracovat a sedmý den odpočívat...“ Tím dáváš najevo, že důvěřuješ Bohu a uznáváš, že i možnost pracovat je dar od něj. Zároveň je to ten, kdy se můžeme zamyslet nad morálními důsledky naší práce. Např. Adolf Eichmann, neslavně proslulý nacistický hrdlořez, byl pilný a pracovitý úředník, nikdo jej nemohl obvinít z lenosti. Ale známe výsledek jeho práce — milióny mrtvých v plynových komorách.

Atomový vědec Jacob Robert Oppenheimer věnoval mnoho úsilí a práce výrobě atomové bomby. Když viděl film z Hirošimy, proklínal s pláčem své ruce i mozek. Jde o zodpovědnost člověka, aby jeho práce nebyla zneužita nakonec proti člověku. Práce přivedla člověka k úžasným objevům. Otevřely se před námi ohromné zdroje síly. Zlo není v nich, není v jádru atomu, ale v nitru člověka. Nikdy v dějinách nevyvstala potřeba morální zodpovědnosti tak naléhavě jako dnes. Před člověkem stojí další oblast práce, a to práce na sobě. Je třeba pracovat na svém myšlení, pracovat proti sobectví, závisti a nenávisti ve svém srdci.

Možnost práce je velký Boží dar člověku, ale není největší. Naše práce nás nevysvobodí z našich hříchů, ani nezachrání pro věčný život. Spasení člověka je výsledek práce a obětí Ježíše Krista, o kterém čteme prorocké ujištění: „...ze své práce užijí užitek...“ Věčný užitek.

Dá se to říct i o naší práci?

LUDVÍK ŠVIHÁLEK

ZNÁMY PRÍBEH NASÝTENIA PÄTISÍCOVÉHO ZÁSTUPU je trvalým zdrojom poučenia a inšpirácie pri plnení úloh, ktoré Pán zveril svojím nasledovníkom. Okolnosti, za ktorých sa táto udalosť stala, sú priam obrazom situácie dnešného sveta. Tisíce ľudí umiera hladom a milióny trpia podvýživou a nikdy sa dosýta nenajedia. Ale ešte ďaleko výraznejšie je to v oblasti duchovnej. Avšak ako vtedy je aj dnes Spasiteľ ochotný a pripravený pomôcť. Chce to urobiť Jemu vlastným spôsobom — tým, že si k tomu použije ľudí. Je zarážajúce, ako často musí pri tom prekonávať naše názory, predsudky a neochotu konať tak, ako si to On praje. Koľko práce mu dá presvedčiť predne svojich nasledovníkov, že zdroje požehnaní, ktoré sú k dispozícii, sú nevyčerpatelné. Od nás očakáva, že budeme s Ním ochotne spolupracovať a že mu dáme k dispozícii to, čo sme dostali, alebo získali, aby to mohol použiť k „nasýteniu“ všetkých. Očakáva, že poslúchneme a podľa Jeho rád a príkazov budeme konať, či sa jedná o oblasť fyzických, alebo duchovných potrieb našich súčasníkov.

Príbeh zaznamenali všetci štyria evanjelisti. Už aj to je dôkazom, že nám má čosi veľmi dôležitého povedať. Zatiaľ čo evanjelista Lukáš uvádza, že „deň sa začal nachýľovať“ (Luk 9,12), Matúš hovorí, že „čas už pokročil“ (Mat 14,15), a Marek dodáva, že už bolo „mnoho hodín“ (Mar 6,35). Matúš i Marek si všimajú Ježišovu ľútosť so zástupom, lebo „boli ako ovce, ktoré nemajú pastiera“ (Mar 6,34). To je dokonalý obraz, vyjadrujúci situáciu mnohých zástupov, ba i celých národov súčasného sveta, ale zároveň aj Božiu túžbu a pripravenosť v tomto „podvečere dejín“.

V popise synoptikov vystupuje do popredia aj ľudská iniciatíva, vychádzajúca z konštatovania holých faktov a vecného rozboru situácie. Oprávnené môžeme domýšľať, že bola motivovaná aj vlastnou ústrašenosťou a vypočítavosťou, maskovanou plášťom súcitu a dobromyselného upozorňovania a rady: „Rozpusti zástup“ — aj tak z toho, čo hovoríš, nemôžu mať veľa užitku, keď sa im žalúdok sťahuje od hladu.

Evanjelista Ján popisuje tento príbeh z trochu iného pohľadu. Iniciatíva je na Ježišovej strane a do popredia tu vystupuje aj niekoľko konkrétnych osôb (pozri Ján 6,1-13).

Na Filipa sa Ježiš obracia s otázkou: „Kde nakúpime chleba?“ (v. 5). Tým sa stavia do pozície obyčajného človeka — hoci aj nášho súčasníka, ktorý je realista. Spolieha sa len na svoj vlastný rozum, silu a schopnosti. Ako neraz, aj v tomto prípade nám chce Pán Ježiš nastaviť zrkadlo, v ktorom by sme sa mohli poznať. Ján ovšem vysvetľuje: „To povedal nato, aby ho skúsil.“ Pán niekedy

dovolí, aby sa Jeho deti dostali do problémov, do ťažkostí, stresových a zdanlivo bezvýchodiskových situácií, aby nás skúsil. Aby sme pochopili, že Jeho ľudská situácia a núdza nemôže ani prekvapíť, ani zaskočiť.

Filip je rozumný, logicky uvažujúci človek, ale v tejto situácii si nevie rady. To je častý prípad nielen tých, čo sú okolo nás. Veď aj Filip bol Ježišovým učeníkom. Rovnako aj my

ČO TO MÁŠ V RUKE?

— neraz jasne vidíme, že situácia si žiada, aby sme niečo urobili, ale súčasne vieme, že je to nad naše sily. A to, čo Pán od nás očakáva, nám neraz vyrazí dych. My však, poučení aj nejednou vlastnou skúsenosťou, vždy znovu smieme veriť, že ani nás nenechá bez pomoci a má pripravenú odpoveď i riešenie každej situácie aj dnes.

Je tu však spomínaný ešte jeden učeník — Ondrej. Veľa toho o ňom nevieme, ale Ján o ňom prezrádza niečo pozoruhodné. Aj on má zmysel pre realitu. Vidí situáciu celkom jasne — nie je ružová. Ale má aj čosi naviac, niečo, čo je charakteristické pre tie veľké Božie „deti“ — pre tých, čo sa pre samú logiku a obozretnosť nenechali okradnúť o svoje ideály. Ondrej patrí medzi tých, čo napriek všetkému ešte vždy dokážu s otvorenými očami snívať. Patrí k tým, čo nestratili vieru v zázraky Božej moci a nenechali sa vlastnými pocitmi okradnúť o prorockú víziu šťastného rozuzlenia každého problému Božím zásahom.

Takého si ho predstavujem, toho Ondreja. Je to pozorný poslucháč a dobrý pozorovateľ. Má zmysel pre detail, zdanlivú maličkosť, objav — a to hlavne v kladnom slova zmysle. A má odvahu práve o tom hovoriť. Vie aj komu to má predovšetkým povedať. Aj v jeho slovách znie síce otázka, možno i pochybnosť, obava, ale v skrytu srdca dúfa, že Ježiš si už bude aj s tým málom vedieť poradiť. A skutočne — Pán Ježiš ani jeho nesklamal.

V tej chvíli začína Ježiš jednať: „Povedzte ľuďom, aby sa posadili“

— a zorganizujte to tak, aby nenašiel žiadny zmätok a aby sa na nikoho nezabudlo. Mimochodom — tento príbeh hovorí aj niečo o dôležitosti dobre fungujúcej organizácie a dobrom rozdelení práce, ale to sme si už iste stačili všimnúť.

Nesmieme však zabudnúť ani na toho jedného, nemenovaného „chlapčeka“ — ako ho Ján označuje, ktorý to má tých „päť jačmenných chlebov a dve ryby“. To je ten, čo bol ochotný to svoje málo darovať, zveriť do Ježišových rúk. V nich sa stal ten zázrak, ako už neraz. Keď ten skromný dar požehnal a rozdelil, mali všetci dosť, ba ešte sa aj bohatie zvýšilo.

Chcem pripojiť ešte jeden starozákonný príbeh, ktorý zdanlivo s našim evanjelijským nesúvisí. Stal sa o nejakých 14 15 storočí skôr, keď v pustinách madianskej púšte pásol Mojžiš stádo oviec svojho svokra. Zažil zvláštnu príhodu, ktorá môže byť veľmi dobrým doplnením toho, čo už bolo povedané. Obsahuje zvláštne naučenie, ktoré sa môže stať posolstvom aj pre teba. Keď sa to stalo, mal už Mojžiš mladosť a mužný vek dávno za sebou. Pred 40 rokmi, na vrchole síl a odvahy si myslel, že je dosť múdry a že má dosť schopností na to, aby oslobodil svoj národ z otroctva. Dlho to netrvalo, kým prebolela trpkosť sklamaní z prehry, kým mu horúca krv a hlava schladli a kým sa jeho pádna päť naučila pokojne narábať s pastierskou palicou. Štyridsať rokov sa Mojžiš učil v tej „univerzite púšte“, kde mal pochopiť, že úspech v Božom diele nie je záležitosťou múdrosti, alebo sily človeka, ale vecou Božieho poverenia a zmocnenia Jeho Duchom.

Pravdepodobne to nebolo pre Mojžiša niečo neznáme, vidieť, ako sa v slnkom vysušených stepných trávach a kriakoch vzhľad oheň. Tentoraz to však bolo predsa len niečo nevidané. Oheň sa nešíril, ba ani ten horiaci ker, hoci bol celý v zajatí plápolajúcich plameňov, nezhorel. To Mojžiša prinútilo, aby sa presvedčil, čo sa to tam vlastne deje. A vtedy začul hlas. Hospodin mu oznámil, že vie o trápení svojho ľudu a že ho zamýšľa vyslobodiť z rúk Egypťanov. Povedal mu tiež o svojom rozhodnutí, že práve jeho — Mojžiša chce poslať k faraónovi, aby prepustil Jeho ľud z otroctva. V závere obsažného dialogu, v ktorom sa Mojžiš bráni a zdráha uposlúchnuť Božiu výzvu, kladie Hospodin Mojžišovi zvláštnu otázku: „Čo to máš vo svojej ruke?“

Podobnú otázku kladie aj nám Pán dnes. „Čo máš vo svojej ruke?“ Aká bude naša odpoveď? Chceme hádam aj my povedať Pánovi, že nie sme schopní vykonať, čo od nás žiada? To by bolo určite na mieste. Horšie by bolo, keby sme začali hľadať a požívať všetky možné druhy výhovoriek len preto, aby sme sa nemuseli ani pokúsiť vykonať, čo Pán od nás očakáva.

Náš nebeský Otec chce aj pre nás urobiť niečo podobné, čo spravil pre Mojžiša. Všimnime si, čo Mojžiš odpovedal na otázku „Čo máš vo svojej ruke?“ „Palicu.“ Boh na to: „Hoď ju na zem!“ Mojžiš poslušol a z palice sa stal had. Potom poručil Hospodin Mojžišovi, aby chytil hada za chvost a z hada bola opäť palica. To znamená, že keď odovzdáme Bohu hoci to najobyčajnejšie, najjednoduchšie čo máme, keď uposlúchneme Jeho príkaz a radu, On si aj tie najprostejšie prostriedky a schopnosti použije k splneniu svojich zámerov.

Iste si spomenieme, aké zázraky sa diali, keď potom o niečo neskôr držal

Mojžiš túto „Božiu palicu“ vo svojej ruke. Nasledoval zázrak za zázrakom. Ňou rozdelil Červené more, viedol vodu zo skaly, dopomohol ľudu izraelskému k víťazstvu (2 Moj 17,8 nn). Každý z nás obdržal od Boha nejaký dar, schopnosť, povolanie — niečo „drží vo svojej ruke“. Podľa Božej vôle sme s tým, čo máme, povinní niečo vykonať. „Hodiť to na zem“, nie zahodiť, zakopať, ale použiť, zúročiť — poslúchnuť Boží príkaz. A predovšetkým v dôvere poslúchnuť a to, čo je „naše“, zveriť Jemu ako ten chlapec z prvého príbehu. Náš Otec a súcitný Spasiteľ vie najlepšie nielen čo sme alebo niesme

schopní vykonať, ale aj ako a kedy použiť naše dary, schopnosti a ochotu k splneniu svojich zámerov a na česť a slávu svojho mena.

V závere evanjelijného príbehu je napísané: „Keď videli ľudia div, ktorý učinil Ježiš, hovorili: Toto je skutočne ten prorok, ktorý mal prísť na svet.“ Nech by aj tie naše skromné možnosti, vďačne odovzdané prostriedky a služby iným zasvätené schopnosti prispeli mnohým k získaniu viery v Toho, ktorý príde opäť na našu zem, aby naplnil všetky potreby a sny tých, čo naňho túžobne a s láskou čakajú.

V. KOHÚT

KRISTOVA SPRAVEDLNOST

Apoštol Pavel píše ve své epištole křesťanskému sboru v Římě: „Kdo se nevykazuje skutky, ale věří v toho, který dává spravedlnost bezbožnému, tomu se jeho víra počítá za spravedlnost.“ (Řím 4,5) Tato věta se pro mnohé stala kamenem úrazu. Ptají se: „Jak může spravedlivý Bůh prohlásit bezbožného člověka za spravedlivého, aniž by tím zrušil svůj zákon a přestal být spravedlivý?“

Andreas Oslander, jeden z otců luterské ortodoxie, neměl pochopení pro tento rozpor, že Bůh prohlašuje hříšníka za spravedlivého. „Bůh by nikdy nejednal nespravedlivě a neprohlásil by nějakého člověka za spravedlivého, pokud by v něm nebyla stopa spravedlnosti.“ Jiný teolog napsal: „Všichni nepraví křesťané — jak z katolíků tak z protestantů — jsou přesvědčeni, že Bůh může prohlásit za spravedlivé pouze takové lidi, kteří mají v sobě alespoň nějakou spravedlnost. Bylo by, říkají, od Boha neetické, aby použil jinou metodu ospravedlnění.“

Jistě stěží chápeme, jak může Bůh ospravedlnit a prohlásit před nebeským soudem za spravedlivého člověka, který je sám v sobě nespravedlivý a plný viny. Cožpak nebylo uloženo soudcům v Izraeli prohlásit vinného vinným? Boží zákon a právo jsou přece nedotknutelné. Jestliže však Bůh prohlásí hříšného člověka za spravedlivého, pak to musí odpovídat božské spravedlnosti a být to v souladu s Božími zásadami.

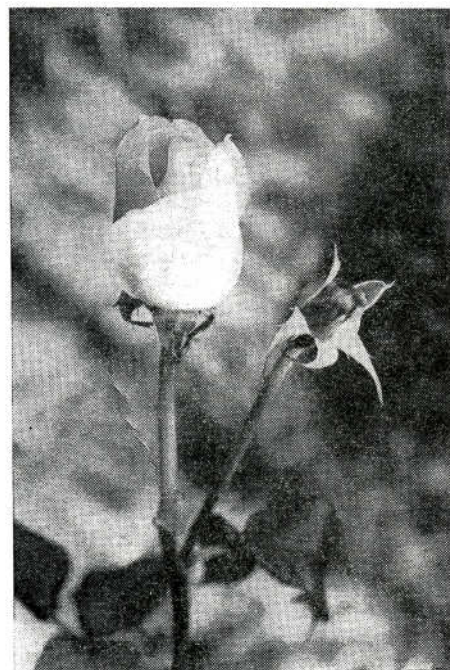
ZÁMĚNA

Pouze učení o Ježíšově zástupné oběti, o připočtené spravedlnosti, jak ji Duch svatý zvěstoval prostřednictvím apoštola Pavla je Božím řešením. Neboť Bůh „toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží sprave-

dnosti“ (2 Kor 5,21). Bůh vložil naše hříchy na Ježíše Krista. Byl počten mezi přestupníky (Iz 53,12). Tak se stal za nás hříchem. Nic na něm nebylo hodno smrti. Protože se však postavil na naše místo, stihl ho trest za hřích. V tomto smyslu musel Kristus vytrpět Boží hněv.

Bůh jedná s hříšníkem podle stejného principu. Když jej ospravedlní připočtenou spravedlností, prohlašuje ho za spravedlivého a jedná s ním, jako by takový byl. Martin Luther nazval tento postup „radostnou výměnou“, „blahoslavenou směnou“. Bůh jedná s Kristem — který se pro nás stal člověkem a postavil se na naše místo — jako by on sám učinil všechny hříchy. Byl jako bezbožník přibit na prokleté dřevo. Trpěl jako prokletý na kříži, opuštěný a zavržený Bohem. Hospodin uvrhl na něj všechny naše nepravosti (Iz 53,6). Náš dluh, na kterém neměl žádný podíl, mu byl připočten, aby jeho spravedlnost, na které jsme my neměli žádný podíl, mohla být připočtena nám. „... blahoslavený je člověk, jemuž Bůh připočítává spravedlnost bez skutků.“ (Řím 4,6)

Kristova spravedlnost, která záleží v dokonalé poslušnosti zákona, se pro nás stala právoplatnou jeho zástupnou smírcí obětí. Díky ní může Bůh prohlásit kajícího hříšníka za spravedlivého a jednat s ním tak, jako by skutečně byl spravedlivý. Jediná spravedlnost, která platí před Bohem, která tedy skutečně plně odpovídá požadavkům Božího zákona a charakteru, je Ježíšova spravedlnost, „... aby bylo zřejmé, že je spravedlivý a ospravedlňuje toho, kdo žije ze víry v Ježíše.“ (Řím 3,26) Abychom obstáli před soudným trůnem všemohoucího Boha, potřebujeme mnohem lepší spravedlnost než tu, kterou můžeme vyprodukovat my sami.

„JÁ JSEM TVŮJ HRÍCH,
TY JSI MOJE SPRAVEDLNOST“

Připočtená spravedlnost znamená, že věřící a kající hříšník může říci s plnou důvěrou Ježíši Kristu: „Pane, já jsem tvůj hřích, ty jsi moje spravedlnost. Proto jsem radostný a smím žít jako vítěz. Neboť můj hřích nepřeváží a nepřemůže tvou spravedlnost. Tvá spravedlnost mne také nenechá, abych zůstal hříšníkem. Díky Ti, Pane.“ Isaac Newton jednou zvolal: „To jedno vím, že jsem velký hříšník a že Kristus je ještě větší Spasitel.“ Jen v zástupném smírcím díle Pána Ježíše a pod jeho připočtenou spravedlností může nalézt naše ztrápené svědomí útočiště a pokoj.

E. G. Whiteová říká o zkušenosti adventních věřících, kteří přijali poselství o ospravedlnění z víry v Pána Ježíše: „Učení o ospravedlnění z víry ... bylo pro mnohé tak osvěžující jako voda pro žíznivého poutníka. Je to nádherná myšlenka, že je nám Kristova spravedlnost připočtena, ni-

koli proto, že bychom si ji zasloužili, nýbrž jako Boží dar.“

„Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy, jsou ospravedlnováni zadarmo jeho milostí, vykopením v Kristu Ježíši.“ (Řím 3,23,24) Pán Ježíš dokázal svou dokonalou poslušností a svou zástupnou smrtí, jak je Boží zákon svatý. Každý může a má to vědět, že Bůh žádá své právo a promine vinu pouze tomu, kdo věří v Ježíše Krista.

„Spravedlnost je poslušnost vůči zákonu. Zákon požaduje spravedlnost a hříšník mu ji dluží, avšak není schopen mu ji přinést. Jediná cesta k spravedlnosti vede skrze víru. Vírou může hříšník přinést Kristovy zásluhy před Boha a on připočte hříšníkovi spravedlnost svého Syna.“ (E. G. Whiteová I SM, 367).

Kdo přichází v pokání se svým hříchem ve víře k Pánu Ježíši, vztahuje na sebe Kristovy zásluhy a přijímá odpuštění, bude ospravedlněn. Ježíš řekl o celníkovi, který zvolal: „Bože, slituj se nade mnou hříšným.“: „Právím vám, že ten celník se vrátil ospravedlněn do svého domu.“ (Luk 18,13,14) Kdo důvěřuje Božímu zaslíbení a nahlíží na Boží čin v Ježíši Kristu jako na čin učiněný pro něj, smí vyznat se vší důvěrou a radostí: „Můj je Kristův život, činění a mluvení, jeho utrpení a smrt jsou mé, jako bych žil, jednal, mluvil, trpěl a jako bych já zemřel jako on.“ (M. Luther)

To je požehnání plynoucí z ospravedlnění. Přináší podvedenému srdci jistotu spasení. Očištění Kristovou krví přijímáme odpuštění hříchu, oblečení Kristovou spravedlností — jako by to byla naše vlastní — stojíme v důvěře před Božím soudným trůnem. Hrabě Zinzendorf, zakladatel herrnhutské Jednoty bratrské, propůjčil této blažené naději výraz vyzná-

ním: „Kristova krev a spravedlnost je moje ozdoba a čestný oděv. S tím se chci postavit před Boha, až jednou budu muset odejít.“

NAŠE JEDINÁ NADĚJE

Ospravedlnění lidé nemají sami v sobě nic, nač by mohli být pyšní. Jedině v Ježíši mají vše, co činí jejich život hodnotným a smysluplným. Proto člověk ospravedlněný skrze víru poukazuje vždy nikoli na sebe, ale na zásluhy Pána Ježíše. Jeho trvalé vyznání zní: „Jenom v Hospodinu je má spravedlnost i moc.“ (Iz 45,24)

Kdyby nás Bůh prohlásil za spravedlivé na základě naší vnitřní kvality, zpochybnil by biblickou pravdu o Kristově kříži. Ježíš by byl jenom svatým vzorem. Pak bychom se jen měli snažit vést dobrý život z moci Ducha svatého jako on. Ale tato nauka je falešná. Kdo tvrdí, že ospravedlnění se zakládá na kvalitě víry věřícího a v posledu je závislé na tom, co se ve věřícím samotném odehrává, zapírá Kristův kříž. Ve Zjevení se nám říká, že vykopení při vstupu do Božího království nebudou hovořit ani o svých výkonech ani o svém utrpení, nýbrž že budou chválit Spasitele, který je nezaslouženě zachránil. „Spasení jest od Boha našeho, na trůnu sedícího a od Beránka.“ (Zj 7,10)

NEBEZPEČNÁ ZÁMĚNA

Satan se trvale snaží změnit základ našeho ospravedlnění. Chce, abychom se přestali chlubit „jedině křížem našeho Pána Ježíše Krista“ (Gal 6,14). Nenávidí všechny, kteří důvěřují pouze Kristově spravedlnosti. On ví, že nemůže nikoho přemoci, kdo svou důvěru založil na zásluhách Ježíše Krista. Snaží se nás vést, abychom spolehnuli na to, co se odehrává v nás. Chce, abychom se více

zabývali tím, co děláme a co se odehrává v našem srdci, místo toho, abychom neochvějně hleděli na Vykupitele a na to, co on koná pro nás. Pak již neplatí objektivní skutečnost spásy, že „Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem“ (1 Kor 15,3), nýbrž subjektivní zkušenost se stává prostředkem vykopení.

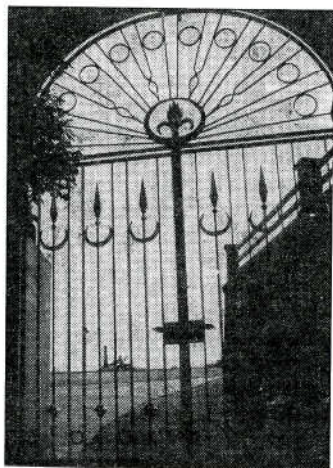
Každý, kdo zná bibli, ví, že je to nebezpečná záměna. Člověk nechce spoléhat na spravedlnost, která přichází od Boha, protože mu bere pocit důležitosti a zásluhy. Avšak bible říká jednoznačně, že Bůh může přijímat hříšníka jen proto, že mu Kristus daroval svou spravedlnost. Kdo hledá spravedlnost v sobě samém, nepochopil Boží zákon a zapírá kříž. Nerozpoznává, jak je zákon svatý. Domnívá se, že ho může naplnit ve všech jeho požadavcích podle litery i obsahu.

Když vyznáváme, že „zákon ... je svatý a přikázání svaté, spravedlivé a dobré“ (Řím 7,12), že požaduje dokonalou poslušnost a že každé přestoupení musí být potrestáno smrtí, pak jistě budeme Bohu děkovat za bezhříšný Ježíšův život, kterým vinu odčinil a zaplatil naše viny. Kristovo utrpení nám ukazuje, jak hrozný je hřích. Reformační učení o ospravedlnění připočtenou spravedlností nepředstavuje slepou uličku, odkud nevede cesta k životu podle Božích zásad.

Právě naopak! Vede nás mnohem více k životu plnému pokání, vděčného podřízení se pod Boží zákon, bez kterého všechna svoboda zůstává iluzorní. „Máme snad hřešit, protože nejsme pod zákonem, ale pod milostí? Naprosto ne!“ (Řím 6,15) Člověk, který opravdově přijal dar Kristovy spravedlnosti, získává tak sílu zachovat Boží zákon. Jedině ospravedlněný člověk touží žít podle Boží vůle.

H. MAYER

„ANO, PŘIJDU BRZO“

Otec jel autem se svou dcerkou horskou silnicí. Projížděli tu většími, tu menšími zatáčkami. Před každou zatáčkou otec zatroubil. Dcerka mu pokaždě řekla: „Tati, co pořád troubiš, to je přece zbytečné. Stejně proti nám nic nejelo.“

Podobně se smáli kdysi lidé prvním křesťanům. Apoštol Petr píše o lidech, kteří se výsměšně ptají: „Kde je ten Kristův zaslíbený příchod? Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření“ (2 Petr 3,4).

Nový zákon obsahuje 216 kapitol a v nich se mluví na 318 místech o druhém příchodu Pána Ježíše. Křesťané se modlí v Otčenáši: „Přiď království tvé.“ Modlí se tak už po staletí,

ale království Boží tu pořád není. Pán Ježíš nám však říká: „Bděte, protože nevíte, v který den váš Pán přijde“ (Mat 24,42).

Je to jako s tím otcem, který zatroubil před každou zatáčkou. Přesto, že dával výstražné znamení, a řekli bychom zbytečně, nebylo to nadarmo. Jako řidič byl bdělý a připraven. Totéž platí pro nás. Nevíme, za kterou zatáčkou lidských dějin se objeví náš Pán. Jde o to, abychom byli stále připraveni a bděli. Apoštol Petr k tomu dodává: „Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání“ (2 Petr 3,9).

K. Šp.

KDY JE SLABOST SILOU

V životě křesťana je mnoho paradoxů, zdánlivě protismyslných věcí, okolností a situací. Do našeho složitého života však zasahuje Pán Bůh, mění zlé v dobré a zdánlivě nesmyslnému dává význam a smysl.

Tuto pravdu zakusil na sobě apoštol Pavel a vyjádřil ji slovy: „Právě když jsem slabý, jsem silný“ (2 Kor 12,10). Je přece logické, že slabý člověk vykazuje slabost a silný sílu. Jenže v duchovní oblasti je tomu někdy jinak. „Mé úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje, je výrok Hospodinův. Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a úmysly mé úmysly vaše“ (Iz 55,8.9).

Pavel mluví často o protikladech a kontrastech. Na jedné straně hovoří o svatosti a dokonalosti zákona Božího, na druhé straně o milosti Kristově, která je udělena kajícímu přestupníkovi zákona; mluví o věcech viditelných i neviditelných, o časných i věčných, o nynějším soužení i o budoucí slávě (2 Kor 4,16-18). V našem úvodním textu píše, že slabost je pro něj silou. On totiž sám prožil velké protiklady. V čem viděl sílu před svým obrácením? Viděl ji v důsledném zachovávaní zákona, v židovské tradici, v teologii, kterou studoval u věhlasného a bohabojného Gamaliela. Po svém obrácení však vidí mocnou Boží sílu v milosti. Prohlašuje: „Milostí Boží jsem to, co jsem, a milost, kterou mi prokázal, nebyla nadarmo“ (1 Kor 15,10). Nestaví už na spravedlnosti ze skutků, ale Kristus je jeho spravedlnost. V čem vidí sílu k nejpotřebnější a nejúspěšnější činnosti, to vyjádřil slovy: „Rozhodl jsem se

totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“ (1 Kor 2,2).

V úvodním textu (2 Kor 12,10) nám však Pavel poodhrnuje záclonu, za níž je jakési osobní tajemství a osobní zkušenost se zvláštní silou; a to může být poučné pro každého křesťana, který prodělává vnitřní boje a tělesné utrpení.

Pavel byl neobyčejně agilní, schopný, nadaný a vytrvalý člověk. Zakládal mnohé sbory, kde musel řešit problémy a odpovídat na důležité teologické i praktické otázky. Bůh jej přímo vedl svým Duchem, vyučoval jej ve viděních a dával mu různá zjevení. A právě u takových lidí je nebezpečí zakládat si na svých duchovních přednostech. Apoštol nám odhaluje něco ze zákulisí svého duchovního života slovy: „Abych se nepovyšoval pro výjimečnost zjevení, jichž se mi dostalo, byl mi dán do těla osten, posel satanův, který mne sráží, abych se nepovyšoval“ (v. 7). Měl v těle „osten“. Byla to tělesná nemoc. Měl slabý zrak, své dopisy většinou diktoval. Když se kdy si jako nepřítel církve vydal do Damašku, aby tam chytil křesťany a svázané je vodil předním kněží do Jeruzaléma, tehdy se mu zjevil Pán Ježíš a řekl mu: „Tvrdof jest tobě proti ostnům se zpěčovat“ (Skut 26,14 — kral.). Pavel vstal ze země, otevřel oči, ale nic neviděl. Museli ho vzít za ruce a dovést do Damašku. Po tři dny neviděl, nic nejedl a nepil. Když na něj později Ananiáš vložil ruce, viděl opět, ale pravděpodobně mu Pán ve slabém zraku ponechal památku na dobu, kdy se protivil Kristu.

Z kontextu však vycítujeme, že v životě Pavlově šlo asi o několik brzd. Zde zasahoval také „posel satan“, jehož nástrojem byl Pavel před svým obrácením. Tento posel — anděl působil proti němu. Dokud jsme v pomíjitelném těle, jsme všichni vystaveni tomuto poslu. On si činí na nás určité právo, neboť všichni jsme hříšní. Kdysi řekl Ježíš Petrovi: „Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala“ (Luk 22,31.32). Podobně byl i Job vystaven útokům nepřítele spasení (Job 1,6-12). Pavlova slabost byla jistě tělesné povahy. Tím však trpěl i duševně. Nemoc jej často znepokojovala, byla mu překážkou v práci, působila nepohodlí.

Tento „satanův posel“ Pavla „srážel“. Luther překládá: „aby mne tloukl pěstmi“; kralický překlad mluví o „zašikování“, o ranách za šíjí, za týl; jiný překlad se opět zmiňuje o „poličkování“. Všechny tyto výrazy jsou výstižné. Sledujeme-li ve Skutcích apoštolských život Pavlův, zjišťujeme, že se to na něm uskutečňovalo doslova. V Lystře dostal takovou ránu kamenem, že nad ním bratři stáli jako nad nrtvolou. On však přece vstal a kázal dále evangelium (Skut 14,19-21). Celý jeho život byl nepřetržitá činnost, spojená se stálými útoky. Byl to důsledek práce „posla satana“ a nepřátel, ale muselo se na něm naplnit to, co sám řekl: „Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha“ (Řím 8,28).

Každý pravý Ježíšův následovník prožívá v obměnách a v různé intenzitě Pavlovu zkušenost. Na každého z nás si činí nepřítel spásy určité právo. Čím více hřešíme, tím větší má na nás právo. Čím více pro Boha pracujeme, tím intenzivněji působí satan. Avšak nad

ním je kontrolující Ježíšova síla, která nedopustí, abychom byli poukouseni nad naše možnosti. Symbolicky vyjádřeno: někdy nás srazí k zemi těžká životní rána a my ležíme téměř mrtví jako Pavel v Lystře. Jindy dostaneme ránu do výla a zdá se nám, že už nepovstane. Někdy dostaneme pěstí přímo do obličeje, jak to překládá Luther. A přece nakonec povstáváme, neboť vítězem je Kristus, který nás pozvedá ze země. Všechny tyto rány dopouští proto, abychom se nepovyšovali. Horší než smrt je pýcha, které je vystaven každý člověk. Pýcha je příčinou věčné smrti. Té se musíme bát více než jakéhokoli utrpení a zklamání.

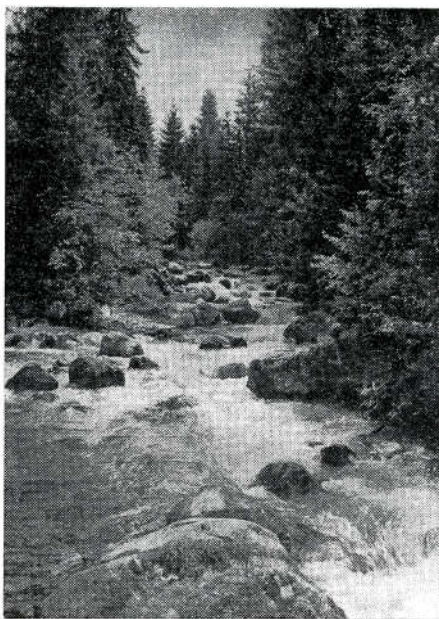
V životě potřebujeme nejen dobrý motor houževnaté a nadšené činnosti, ale také dobré brzdy bolesti a životních ran. Je to paradoxní, ale pro nás hříšní lidé není jiné cesty k pravému a trvalému štěstí. Každé dobré auto musí mít kromě dobrého motoru i spolehlivé brzdy. Toto poznání nás vede na pravé hlubiny duchovního života.

Pavel se dlouho nemohl smířit se svou brzdou. Praví, že v této záležitosti třikrát vroucně volal k Pánu na modlitbě. Jistě to byla po každé řada dnů, kdy se postil a prosil Boha, aby ho podle své libé vůle osvobodil od těžkého břemene. Jakou odpověď však dostal?

„Stačí, když máš mou milost: vždyť v slabosti se projeví má síla.“ Boží odpověď tedy byla záporná a jasná. Pavel se bude muset smířit s touto brzdou, nechce-li Bohu odporovat a v netrpělivosti reptat. On však už dlouho chodil do Ježíšovy školy utrpení, než aby se vzpíral. Jeho pokorná odpověď je povzbuzením pro každé zkrroušené a trpící Boží dítě: „A tak se budu raději chlubit slabostmi, aby na mně spočinula moc Kristova. Proto rád přijímám slabost, urážky, útrapy, pronásledování a úzkosti pro Krista. Vždyť právě když jsem sláb,

jsem silný“ (2 Kor 12,9.10).

Mohu skromně a vděčně vydat osobní svědectví o podobném Božím vedení. Po první světové válce moje matka, která očekávala první dítě, byla postižena tehdy po celé Evropě řádící španělskou

chřipkou, na kterou denně umíraly tisíce lidí. Matka celé týdny nejedla a později nemohla ani pít. Lékař nedoufal v její uzdravení a nevěřil, že by dítě mohlo být zachováno při životě. Díky Bohu zůstali jsme na živu oba, ona i já. V důsledku této hrozné chřipky jsem však po několik měsíců téměř celé noci prokřičel. Hlavu jsem měl plnou vředů. Asi po půl roce nastala krize. Čekalo se, že vydržím nejdéle do rána. Oba moji rodiče poklekli na kolena a prosili Boha, aby jim zachoval první dítě a slibili, že když je zachová naživu, vě-

nují je Boží službě. Ráno se mi ulevilo a postupně se můj stav zlepšoval. Proto kdykoli v mém životě nastane chvíle utrpení, připomínám na modlitbě Pánu, že jsem na světě jen z Boží milosti, aby se proto ke mně znovu přiznal. Když mi bylo třináct let, musel jsem se podrobit těžké operaci. Celou hlavu jsem měl v sádrové kukle, ústa byla zkroutena do svislé polohy a dlouho jsem mluvil velmi nezřetelně. Matka s babičkou nade mnou plakaly, že už asi nikdy nebudu srozumitelně hovořit. Děkuji Bohu, že jsem učinil Pavlovu zkušenost v malém. Ve své mdlobě jsem mnohokrát v životě poznal Boží sílu. Bůh mi dal tu milost, že desítky let mohu vděčně a zřetelně zvěstovat evangelium. Pavel řekl: „Právě když jsem sláb, jsem silný.“

V podstatě prožívá tuto zkušenost i křesťanská církev, už od prvopočátku. Pavel líčí situaci věřících své doby takto: „Tento poklad máme však v hliněných nádobách, aby bylo patrné, že tato nesmírná moc je Boží a není z nás. Na všech stranách jsme tísněni, ale nejsme zahrnutí do úzkých; jsme bezradní, ale nejsme v koncích; jsme pronásledováni, ale nejsme opuštěni; jsme srazeni k zemi, ale nejsme poraženi“ (2 Kor 4,7-9). I církev si je vědoma své mdloby a nedokonalosti, ale Kristus jí dává sílu ve slabosti. Pavel zjevuje další potěšitelnou pravdu: „Co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné; neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano, vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic — aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem“ (1 Kor 1,27-29).

Boží cesty a úmysly s každým člověkem jsou jiné než cesty a úmysly lidské. Často jsou nám nepochopitelné, ale jsou to cesty pokoje a radosti.

MILOSLAV ŠUSTEK

můj lid pozná mé jméno

ZDE JE HOSPODIN

„Jméno města od onoho dne bude: Zde je Hospodin“ (Ez 48,35)

Při čtení Starého zákona musíme obdivovat úžasnou Boží lásku a trpělivost, kterou Bůh znovu a znovu projevovat svému neposlušnému lidu. Neobvykle jej vyvedl z egyptské poroby, obdivuhodně se o něj staral při jeho čtyřicetiletém pobytu na poušti,

pak jej uvedl do země, ve které mu zajistil takové podmínky, že mohl v pokojném rozmachu vyniknout nad všechny národy světa. A přece jej mnohokrát zklamali. Živého Boha zavrhovali a obraceli se k mrtvým modlům. To jim přineslo rozpad národní jednoty a nakonec porobu v zajetí. Ovšem ani tam je Bůh neopustil a prostřednictvím svých proroků k nim

dále promlouval a volal je zpět.

Do řady proroků se postavil Ezechiel, který tlumočil Boží poselství právě v době babylonského exilu. Na scéně se objevuje necelých deset let po Danielovi a přináší zvěst, charakteristickou právě pro situaci, ve které se národ nacházel. V babylonském zajetí si lidé uvědomili, jaké jsou přičiny jejich neštěstí: „Zhřešili jsme a

provinili se,“ vyznávali Bohu, „jednali jsme svévolně, bouřili se a uchýlili od tvých příkazů a soudů“ (Dan 9,5). Prosili o odpuštění a Bůh nezustal dlužen odpověď. Ústy Ezechiele je opakovaně ujišťoval: „Poznáte, že já jsem Hospodin!“ Asi sedmdesátkrát je takto ubezpečil.

Jeruzalém byl rozvrácen, lid rozptýlen a sklíčen. Proto v závěru své knihy přinesl Ezechiel poselství, které mělo potěšit a povzbudit: vykreslit podmínky, jaké zavládnou v jejich zemi, až skončí zajetí a národ se znovu vrátí tam, odkud byl násilně odveden. Znovu si rozdělí svou zemi, znovu vybudují hlavní město, znovu postaví chrám a do něho se opět vrátí Boží sláva. „A proto jméno města bude: Zde je Hospodin.“ Tímto ujištěním vrcholí Ezechielovo poselství.

Hříchy Izraele způsobily, že je Bůh opustil a vydal v ruce Kaldejců. O to více je nyní těšil slib, že se k nim znovu přizná a zjeví jim svou slávu. Můžeme si představit krásnější závěr Ezechielovy knihy, psané zarmouceným zajatcům, zatíženým výčitkami? Mohlo být něco povzbudivějšího, než ujištění, že se vrátí domů a že Bůh bude s nimi?

Hospodin si přeje, abychom pamtováli na to, jak touží po úzkém společenství s člověkem. Stále ho vyhledává, i když člověk před ním ve své zaslepenosti a svéhlavosti utíká. „Hospodin je zde!“ hlásí se, aby člověk věděl, že připravil podmínky pro šťastný a plný život.

Vybavuje se mi starozákonní příběh. Úskočný Jákob utíká před svým bratrem, kterého podvedl. Končí se nejenom dlouhý den jeho namáhavé cesty, ale Jákob je u konce svých sil. Unavený člověk nepotřebuje měkkou postel. A tak i Jákobovi stačí kámen pod hlavou, aby usnul. Vždyť by v nehostinné poušti ani nic jiného nenašel; všude jen samý písek a kamení. Jemu to však stačí. Hlavně, že je daleko ode všech, kdo by ho mohli pronásledovat. Zde, na tomto pustém místě je utajen a skryt!

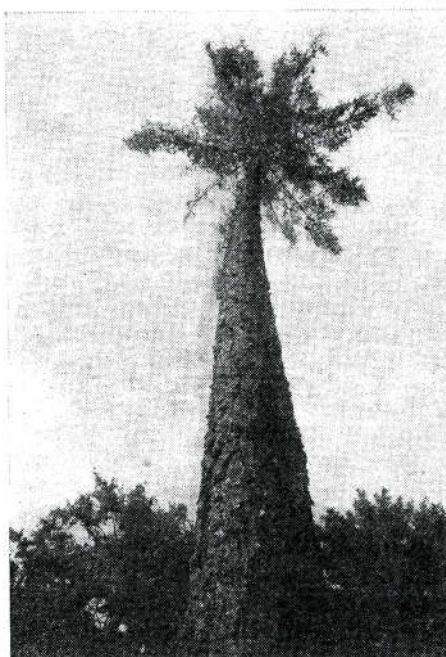
Utajen a skryt? — To si myslel, než usnul. Živý sen mu připomněl, že nikde není utajen a skryt. Bůh za ním přišel i sem. A tak se Jákob probouzí a volá: „Jistě je na tomto místě Hospodin, a já jsem to nevěděl!“ (1 Moj 28,16)

Není samota, kde by s námi nebyl Bůh. Není odlehlé místo, kde by nás nenavštívil. Celý vesmír je jeho a patří mu všechnen čas. „Kam bych zašel od ducha tvého? Kam bych před tváří tvou utekl?“ ptá se v žalmu David a hned odpovídá: „Jestliže

bych vstoupil na nebe, tam jsi ty; pakli bych sobě ustlal v hrobě, aj, přítomen jsi. Vzal-li bych křídla záře jitřní, abych bydlil při nejdelším moři, i tam by mne ruka tvá provedla a pravice tvá by mne popadla“ (139,7-10).

Není nutné, abychom zde pokračovali ve výčtu biblických zpráv, které ukazují, jak je pro člověka důležité společenství s Bohem. Jen zalistujme každý sám v Písmu a najdeme nespočet zkušeností a příkladů. „Zde je Bůh!“ — mohlo být napsáno na rozpalené babylónské peci, která měla být místem smrti věrných izraelských mládenců. Měla být, ale nebyla, protože v jejím žáru byl s nimi ten, „který se podobal Božímu Synu“.

„Zde je Bůh!“ — mohlo být také napsáno nad vchodem do žaláře, ve kterém držel Herodes Petra, když ho chtěl popravit. Stejný název mohla mít i loď, na které vezli Pavla do Itálie. „Zde je Bůh!“ — mohli volat

obyvatelé Betanie, když byli svědky vzkříšení Lazara. Všude, kde počítali s Bohem, spoléhali na něj a přijali jím nabídnutou pomoc, se proměnil zarmutek v radost.

Když po Cromwellově smrti anglický parlament vydal pod nátlakem státní církve zákon zakazující činnost všech ostatních církví, naplnily se anglické věznice věřícími, kteří se navzdory zákazu nepřestali shromažďovat. O tvrdých podmínkách, kterým

byli v žalářích vystaveni, svědčí skutečnost, že jich tam zemřelo více než osm tisíc. Jedním z vězněných byl také známý kazatel a spisovatel John Bunyan, který v žaláři strávil plných dvanáct roků. Později o této době napsal: „Byly to požehnané roky, ve kterých mne naplňovala radostí stálá Boží přítomnost. Ježíš Kristus byl v mé cele se mnou, a proto každý kámen v jejích zdech mi zářil jako jaspis.“

K Bunyanově zkušenosti ještě dodáme, že právě ve vězení napsal své známé knihy, kterými prospěl světu víc, než kdyby mu bylo povoleno kázat v největších anglických kostelech. Jeho knihu „Cesta křesťana“ považují lidé za jednu z nejkrásnějších knih vedle bible.

Když slyšíme slovo Patmos, vybaví se nám v mysli ostrov, na kterém byl ve vyhnanství apoštol Jan. Když ho tam odváželi, byla to pro něho jistě chmurná cesta. Kdo by se také radoval, když by věděl, že bude ponechán na nehostinném skalnatém ostrově, odtržen od své rodiny a práce a odloučen od přátel?

Jak ovšem bylo všechno jiné! Jana vysadili na ostrov a vyhnanství se mu stalo jednou z nejkrásnějších životních zkušeností. „Zde je Bůh!“ poznal Jan, když se tam setkal s Pánem Ježíšem. A právě z tohoto setkání vzešla kniha, která uzavírá Písmo svaté. Janovi zde byla odhalena clo-na, která přikrývala budoucnost. Zde z Božího příkazu napsal věci, jež vedou věřící cestou víry vstříc té nejkrásnější budoucnosti. „Viděl jsem nové nebe a novou zemi,“ napsal Jan. „A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. A slyšel jsem veliký hlas: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude“ (Zj 21,1-4).

Jaká úžasná shoda v poselství, které tlumočili Ezechiel a Jan! — Jak by ne! Vždyť ústy Ezechiele chtěl Bůh povzbudit babylónské vyhnance, chtěl jim říci, že je stále miluje, a proto chce být znovu mezi nimi, až se vrátí ze zajetí. A Janovým poselstvím chce Bůh dodat odvalu a naději všem, kteří jsou ještě v zajetí hříšného světa. Také těm chce říci, že je miluje a touží po nich.

„Zde je Bůh!“ — to je jméno, kterým se představuje i tobě a přeje si, aby se ti toto jméno stalo živou zkušeností již dnes a také na věčnosti.

J. D.

STAROSTLIVÁ MARTA

**BIBLICKÉ
ŽENY**

Opravdová víra v Boha je vždy spojena se službou. Písmo uvádí jména mnoha žen, které svými dary a schopnostmi obětavě sloužily potřebným v církvi, apoštolům a také Ježíši Kristu. Povšimněme si Marty, o níž se Písmo zmiňuje ve třech situacích.

Do domu Marty a Marie přišla vzácná návštěva — Ježíš s učedníky. Nešlo o neznámé hosty. Naopak. Ježíš byl milovaným přítelem celé rodiny. Zatímco Marie usedá k nohám Ježíše a dychtivě přijímá jeho slova, její sestra Marta má plnou hlavu starostí. Zřejmě neví, co udělat dříve. Stará se o hosty a přeje si, aby se cítili jako doma. Vytvořit domov, to je přece úloha a přednost žen. Proto Martu podráždilo, že její sestra nechává všechnu starost o pohodlí hostů na ní. Marii zcela zaujalo vyprávění Mistra. První věci, na kterou myslela, bylo: Čemu se od něho mohu naučit? Marta slouží, ale neposlouchá. Marie poslouchá, ale neslouží.

Martina radost z návštěvy nebyla menší, a přece neprožívala tak hluboké štěstí jako její sestra. V myšlenkách se totiž stále zaměstnávala maličkostmi a druhořadými věcmi. Byla nespokojená a — jak to obvykle v těchto situacích bývá — obviňuje ostatní. Kárá dokonce i Krista: „Pane, nezáleží ti na tom, že mne má sestra nechala sloužit samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“ Martě unikla velikost příležitosti. Viděla v Pánu Ježíši především hosta, proto

se snažila upoutat pozornost na sebe a na své hostitelské povinnosti. Jejímu přijetí schází laskavost. Je zřejmě zvyklá poroučet a vládnout. Nařizuje Marii a Ježíši, co mají udělat a očekává poslušnost. Ježíš se obrátil k Martě a mírně jí vytýká: „Marto, Marto, děláš si starosti a trápíš se pro mnoho věcí. Jen jednoho je třeba. Marie volila dobře, vybrala si, oč nepřijde.“

Marie začala chápat, že ve slovech Mistra jsou vyšší hodnoty, proto chtěla nejdříve naslouchat. Kdo chce sloužit Ježíši, musí nejdříve pochopit jeho slovo.

Odpověď Krista určená Martě obsahovala také varování. Marto, zaměňuješ hodnoty života. Jak se můžeš zabývat bezvýznamnými věcmi, když jsem ve tvém domě? Nevíš, že jsem přišel, abych sloužil, a ne aby mi bylo slouženo? Vážím si tvé pohostinnosti, ale mám větší zájem o tebe než o pohodlí. Marto, jsi pracovitá a pečlivá. Ale v mém království se dává přednost duchovním věcem. Přemýšlej více o sobě a o svém srdci. Buď opatrná v posuzování jiných lidí. Soud raději přenech mně.

Nejsme i my, moderní ženy často v situaci Marty? Máme sice rychlé technické pomocníky, ale stále méně času. Když dnes pročítáme příběh o Martě, možná si řekneme: Kdyby k nám dnes přišel na návštěvu Spasitel, zachovala bych se jinak než Marta. Snad jsme zapomněly, že také k nám chodí denně Pán Ježíš. Tiše

čeká na pozvání, aby mohl dál. Usedáme u jeho nohou, nebo svůj veškerý čas věnujeme vytvoření útulného domova a snažíme vyrovnat se druhým? A pak každý večer si unaveně opakujeme: Zítra to bude jiné, zítra si už udělám čas. Budu se ti, Pane, věnovat. Ježíš skutečně touží po čistém, útulném domově. Ale jeho domovem je naše srdce. Kdy jsme naposledy udělaly pořádek ve svém srdci?

Ježíšovo pokárání Martě přišlo v pravý čas a neminulo se účinkem. V jejím životě vidíme změnu. Může nám být příkladem.

Další setkání s touto rodinou se odehrálo za velmi smutných okolností. Lazar, bratr Marty a Marie, vážně onemocněl. Sestry poslaly Spasiteli vzkaz: „Pane, ten kterého máš rád, je nemocen.“ Očekávaly, že Kristus okamžitě přijde. On se však úmyslně zdržel a Lazar zemřel. Když Mistr s učedníky přišel do Betanie, byl již Lazar čtyři dny v hrobě. V domě smutku se sešlo mnoho smutečních hostů a přátel. Jakmile se Marta dověděla, že přichází Ježíš, nedodržela nařízení o smutečních zvyklostech, opustila dům a spěchala ke Kristu. V jejích prvních slovech: „Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel“, slyšíme nádech výčitky, ale zároveň víru a naději. Vzápětí dodává: „Ale vím, že začkoli požádáš Boha, Bůh ti dá.“ Když jí Mistr odpověděl: „...tvůj bratr vstane“, myslela Marta na vzkříšení na konci věků. Ale Kristus jí odhalil ohromující fakt: „Já jsem vzkříšení i život ... každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“ A najednou slyšíme překvapující vyznání Marty: „Ano, Pane. Já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.“ Žena, která se dříve zabývala druhořadými věcmi, odpovídá s pevnou vírou a jistotou na nejdůležitější otázku života. Nevyznává však jen ústy. Ihned odchází a volá k Ježíši svou sestru Marii, která kupodivu zůstala doma. Vybízí ji: „Je zde Mistr a volá tě.“ Marta ví, že si závažná Kristova slova nemůže nechat jen pro sebe. Pocítila zodpovědnost a touhu rozdělit se o Ježíšovu přítomnost s Marií.

Když obě přicházejí k Pánu Ježíši, opakuje Marie slova své sestry. Na nic se neptá, o nic neprosí. Brání jí smutek. Ježíš nařizuje, aby odvalili kámen. Marta považuje za nutné upozornit, že Lazarovo tělo se už rozkládá. Chtěla Mistra ušetřit nečistoty, které se všichni Židé štítili. „Nerekl jsem ti, že uvidíš slávu Boží, budeš-li věřit?“ odpověděl jí Ježíš. Vedl Martu k víře, která je nad přírodní zákony a nespolehá na zkušenost rozumu. Na Kristovo mocné zvolání propustila smrt svou kořist. Lazar vstal. Stál před nimi živý, mohli se ho dotýkat. Marta prožívala hlubokou vděčnost a lásku k svému Pánu.

Třetí situace vznikla šest dní před posledními velikonočními, kdy se Kristus zúčastnil večeře v Betanii. I zde je starostlivá Marta a pomáhá při obsluhování hostů. Tentokrát si nestěžuje, není třeba, aby ji Ježíš káral. Po dřívějším napomenutí nepřestala sloužit, ale naučila se dávat na první místo ve svém životě Pána Ježíše. Neupadla z jednoho extrému do druhého. Zůstala vzácně pohostinná a ochotná sloužit.

Při Lazarově smrti obstála ve

zkoušce i její víra. Prožila s Kristem hlubokou zkušenost, stala se svědkem jednoho z největších zázraků. Její další život je opět naplněn službou, vždyť k ní má zvláštní dar a schopnosti. Naučila se správně hodnotit Ježíšovo slovo, které dalo smysl její další práci. Byla také odvážná. Zůstala Pánu věrná i v době, kdy se vystupňovala nenávisť Židů, jež vyvrcholila Ježíšovou smrtí.

Snad každá žena projde ve svém životě zkušeností Marty. Kolik práce,

času a obětí je třeba věnovat rodině a domovu, přitom často bez uznání a ocenění. Ženy v situaci starostlivé Marty potřebují prožít Ježíšovu přítomnost mimořádným způsobem, jinak se octnou v bludišti druhořadých záležitostí. Je nezbytné se denně setkávat s Ježíšem. Jedině On dává moudrost rozlišit, co je důležité a co nepodstatné. Bez něj by byl život chudý. Avšak s ním smíme prožít, podobně jako Marta, dny plné radosti a bohatých zkušeností.

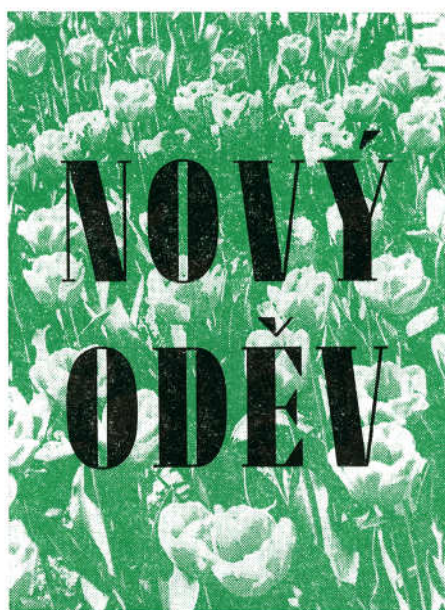
H. VYSLOUŽILOVÁ

„Oni mu řekli: Učedníci Janovi se často postí a modlí, stejně tak i učedníci farizeů; tvoji však jedí a pijí.“ Ježíš jim řekl: „Můžete chtít, aby se hosté na svatbě postili, když je ženich s nimi? Přijdou však dny, kdy od nich bude ženich vzat; potom, v těch dnech, se budou postit.“ Řekl jim i podobenství. „Nikdo neutrhne kus látky z nového šatu a nezalátá jím starý šat; jinak bude mít díru v novém a ke starému se záplata z nového nehodí. A nikdo nedává mladé víno do starých měchů, jinak mladé víno roztrhne měchy, samo vyteče a měchy přijdou nazmar. Nové víno se musí dát do nových měchů. Kdo se napije starého, nechce nové; řekne: „Staré je lepší“ (Luk 5,33-39).

Tato slova promluvil Pán Ježíš na hostině, když byl pozván jedním bohatým celníkem. V očích Židů se proto nacházel ve zcela nemožné společnosti. Jak k tomu došlo? Pán Ježíš šel kolem celníka a povolal ho za svého spolupracovníka. Ježíšovi přátelé, kteří ho doprovázeli, byli tímto jednáním nanejvýš překvapeni. Celníci neměli v Izraeli dobrou pověst. Bylo to něco neobvyklého, o nic menšího než uzdravení nemocného nebo vzkříšení mrtvého.

A nyní tento Lévi, tak se celník jmenoval, pořádá velkou hostinu. Bible říká: „A ve svém domě Ježíši připravil velkou hostinu“ (Luk 5,29). Ježíš tu sedí jako hlavní osoba, jeho učedníci s ním a k tomu „množství celníků i jiných, kteří s ním stolovali.“ Ježíš svým jednáním postavil na hlavu všechno, co Židé pokládali za přípustné. Byla tu hluboká propast mezi zbožnými, kteří chodili do synagogy a zrádci víry, kteří se dali do služeb Římanů. A nyní Ježíš a jeho učedníci sedí mezi nimi, jedí a pijí s nimi a veselí se, jako by byli jedno srdce a jedna mysl. Ti zbožní to nemohli pochopit. Kdyby alespoň těm hříšníkům v tom celníkově domě vyčetl všechny hříchy!

Ale co on dělá? Jí a pije a veselí se s nimi. Do této napjaté atmosféry ještě říká: „Hosté na svatbě se nemohou postit, když je ženich s nimi.“ Představte si svatební hostinu, na které by se lidé postili. Půst, říká Ježíš, je na místě, když je člověk smutný. Ale nyní je čas radosti. Pro syny

světa a hříšníky je čas radosti. Proč? Poněvadž je s nimi Ježíš. Jejich život byl ztracen, byli vzdáleni daleko od Boha. Ale Bůh zasáhl a poslal jim Spasitele. Bůh se nad nimi smíloval. Nyní jsou s ním a on je s nimi. Nemají se proto radovat z celého srdce?

Na této události je jasně vidět, že Ježíš přináší něco docela jiného než zbožní a spravedliví lidé v jeho době. Farizeové, zákoníci i přívrženci Janovi něco chtěli. Co? Dnes bychom řekli: Chtějí mravnost, chtějí vstřípit zbožnost, chtějí záplatovat a vylepšovat. Ať to dělají, říká Ježíš, ale ať se nedomnívají, že tím mohou lidem skutečně pomoci. Je zde něco, co nemohou překročit, příkop, trhlina, propast, která odděluje lidi od Boha, propast hříchu. Tuto propast nemohou překlenout. Ale to právě činí Ježíš. Překlenul propastnou hlubinu hříchu. To je to nové, co se tu děje. Ježíš překračuje propast a říká lidem na druhé straně: „Bůh se vás nevzdal, on vás miluje.“ To zachraňuje a pomáhá.

Zvěst o záchraně smíme slyšet také my. Nepozorujeme někdy, že se svou mravností a zbožností se nemůžeme dostat na druhý břeh? Také my potřebujeme Ježíše. Kéž bychom mu

porozuměli! Pán Ježíš pouze nezáplatuje, on tvoří nové. Nepřišel, aby naše přistípkování, tedy náš vnitřní duchovní život, nebo naši zevní zbožnost poopravil. On přišel, aby všechno, co jsme a máme, odstranil a stvořil nový svět. Chce na mně a na tobě nejen něco vyspravit, nýbrž přetvořit a postavit do nového světla. A to je něco jiného než jen mravnost a nábožnost. To jasně vyplývá ze slov, která Pán Ježíš dodává. Vypráví podobenství: nesmíte to nové víno, které přináším, nalévat do starých sudů, jinak vám roztrhne sudy a víno přijde nazmar. Jinými slovy, nesmíte to nové poselství od Boha, které vám zvěstují, použít k tomu, abyste svou starou bytost trochu vyspravili. Moje poselství je něco jako „nový oděv“. Musíte obléci celé nové šaty a staré svléknout. Nemá smysl, abychom vystříhli kus látky z nových šatů a ty staré zalátali, to k ničemu nevede. Záplata z nového se ke starému nehodí.

Jaké lidi měl asi Pán Ježíš na mysli, když vyřkl tato radikální slova? Možná takové, jako byl bohatý mládenec. Ty, kteří k němu přišli s určitým nadšením. Poznali, že Ježíš z Nazareta přináší něco velkého, nového a zatoužili po tom. Cítili, že jejich životu něco schází a že to je Pán Ježíš, který právě přichází s poselstvím, aby vyplnil jejich nedostatek. Říká jim, pojďte, ale mějte respekt před tím, co vám přináším. Toto nové vás chce zámout, uchvátit, zmocnit se vás. Jestli se tak nestane, bude to jen poloviční křesťanství, které je horší než žádné. Mnozí se cítí přitahováni ke Kristu a dokonce od něho něco přijímají, co se jim právě hodí. Potom jim zase zevšední a odpadnou od něho a pak je ta trhlina, ta propastná trhlina mezi nimi a Kristem ještě hlubší než před tím.

Myslím na letniční událost. O letnicích přišel Duch svatý na učedníky jako nové víno. Duch svatý na ně sestoupil jako „když se žene prudký víchr“. Posměvači o nich řekli: „Jsou opilí!“ Pak se ukázalo, jak to vypadá, když je celý život nový a lidé ochutnají víno nového poselství. O letnicích se nezáplatovalo, nedělaly se opravy na starém oděvu. Tam došlo k svlečení starého života a k oblečení nového oděvu. Apoštol

Pavel, který to také prožil, o tom hovoří v listu k Filipenským: Považuji svůj dosavadní život, ačkoli to byl život vážný a upřímný, za ztrátu, za smetí. Jdu vstříc zcela novému životu. Ve svých dopisech líčí nový život slovy, ze kterých cítíme, že to není záplatování, ale nový oděv Božích dětí. „Kdo je v Kristu, je nové stvoření, co je staré, pomínulo, hle, je tu nové“ (2 Kor 5,17). V kázání na hoře a v 8. kapitole Římanům se popisuje nový život z Božího Ducha. Evangelium hovoří o něčem docela jiném, než jen o malé či větší opravě dosavadního života. Kdo touží po takové změně, musí počítat s tím, že se stane neoblíbeným a osamělým. Člověk dává přednost starému vínu. Pán Je-

žíš má pravdu, když říká: Kdo se napije starého, nechce nové; říká: „Staré je lepší.“ Takový je ten starý člověk. Bůh však chce, abychom už dnes byli lidmi, kteří nemusejí látat. Nechce, aby se trhlina zvětšovala, ale abychom nosili nový oděv.

Nový oděv měl na sobě Lévi na hostině. Jsou to šaty milosti a odpustění. Bůh odpouští a přijímá člověka za své dítě. Proto nás Pán vyzývá: Oblékní nové šaty, o nichž se ve Zjevení říká, že je to „bílé roucho“ vybílené v Beránkově krvi. Proto Ježíš Kristus zemřel a proto vstal z mrtvých, aby všichni lidé mohli uslyšet zvěst, že Bůh se nikoho nevzdává, odpouští, zachraňuje, tvoří nové. Kde se to děje, kde člověk ob-

lékne nové roucho a pije nové víno, tam pokaždé dochází k zániku starého. Proto pryč se způsoby celníkovy života, pryč s předstíranou nábožností, pryč se starým vínem, byt by bylo sebechutnější. Zde uprostřed starého světa začíná nový život. Proto zanech svůj starý svět samospravedlnosti, pýchy a tajných hříchů! Zanech záplatování, trhlina bude stále horší. Přijmi Krista, oblékní nové roucho jeho spravedlnosti a života, abys jednou v onen veliký den — a kdo ví, jak je ten den blízko — se nemusel objevit před Božím trůnem v roztrhaném oděvu, nýbrž jako radostné dítě, oblečené v bílé roucho, vybílené v krvi Beránkově.

J. MARCOLLA

Přes dvacet let už nosím na sobě uniformu vojáka provinční armády v Palestině. Je to drsná služba poznamenaná násilím, útlakem a vydíráním provincií i mě Palestiny. Proč jsem se rozhodl pro službu, proti které teď reptám? Nebyl to sen mého dětství, ani jsem k tomu neměl vztah, ale okolnosti mne přivedly k tomuto kroku. Stal jsem se provinčním vojákem. Uprostřed turdých chlapů zturdla i moje povaha. Když jsem čas od času navštívil matku, cítil jsem její narážky na změnu mé povahy. Ale nikdo neznal mé nitro, které bylo skryto za zhrublou tvář. Byl jsem jako zavřená kniha a v ní velký otazník. Za celá léta jsem ho nemohl vymazat. Co s nými hříchy? A jaké jsou normy svědomí pro mne — vojáka a strážce pořádku v Palestině? Mezi vojáky jsem brzo našel několik sobě podobných. Probírali jsme tu nezodpovězenou otázku svého života a diskutovali jsme o ní dlouho.

Jednoho dne jsme se vzrušili víc, než kdyby velitel vyhlásil poplach. Jeden z nás se vrátil z dovolenky se zprávou, že u Jordánu káže nějaký prorok. Bude to asi vzkříšený slavný muž, říkali jsme si. Snad Mojžíš nebo Eliáš. Přímě jsme hlitali, když lidí pobožnost, které se zúčastnil. Před shromážděným lidem u Jordánu prý stál mladý urostlý muž. Byl oděn do šatu z velbloudí srsti, přepásán pásem — stejně jako proroci dávňých dob. Jeho ohnivý pohled, jisté slovo a zvučný hlas pronikal každým člověkem. Pod vlivem jeho slov lidé vyznávali hříchy a křtili se na znamení pokání. Jan Křtitele! — tak se ten muž jmenoval — jim dával rady pro jejich další život. Snad je to prý ten slíbený Mesiáš.

U Jordánu jsem získal klid

★

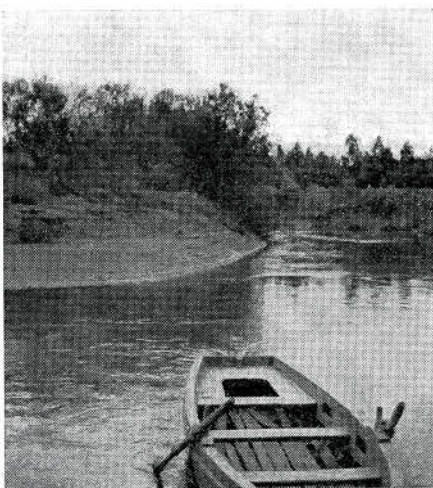
Pohlédli jsme na sebe a vzpomněli: na svůj otazník. Rozhodli jsme se. Půjdeme k němu, poradíme se s ním, vyznáme mu svůj neklid. Při prvním volu spěcháme k Jordánu. Krajina je stále pustší, ale poutníků potkáváme stále víc. V různosti šatů poznáváme i různé vrstvy Izraelců spěchajících k Janovi. Vidíme rolníky, kněze, farizee, ženy, děti. Náhle je před námi zvlněné koryto

Jordánu. Hledíme na zástup lidí. Před zástupem stojí muž jako z jiného století. Jeho hlas a slovo bodá do srdce: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království Boží.“ Dále vnímáme, jak vyzývá lidi ke křtu, aby tak veřejně vyznali, že činí pokání. Žasneme. Poprvé slyšíme, že je možné hned složit to břemeno svědomí, hříchů a viny. Jenom je potřeba vyznat, uvěřit, sestoupit do Jordánu, přijmout křest a začít znovu.

Nemohli jsme neuposlechnout jeho výzvy. Když jsme vystoupili po křtu z Jordánu, postavili jsme se před něho: „A co máme nyní dělat my?“ Jan pohlédl na naši uniformu, pohlédl do tváře, ve kterých čelil touhu slyšet odpověď. Pronesl jen jednu větu „Nečiňte nikomu násilí a dosti mějte na svých žoldech.“ To bylo vše. Nějak se nám to zdálo málo. Čekali jsme dlouhé kázání a seznam rad a návodů.

Cestou zpět jsem přemýšlel. V duchu jsem si připomněl svou službu, plnou násilí a jeho prostou větu. Myslel jsem i na Boží zákon, na spravedlnost, kterou máme hájit. Myslel jsem i na Mojžíšovy výroky o lásce k Bohu a člověku. Už jsem věděl, jak mám dál žít.

Máš také nějaký životní otazník? Něco, co nikdo neviděl a co jsi dosud nesmazal? Víš o tom, že je možno najít odpověď? Slyšels, že je možno sundat břemeno minulosti a začít znovu, lehce a krásně jako dítě? Nevadí, že máš již své vlastní děti nebo vnuky. Za předpokladu, že znáš sebe, slyšíš zprávu o pokání a blízkosti Božího království, je možno začít znovu. Jen jestli opravdu máš tu touhu se zeptat: „Co mám dál dělat?“ Přijď k Ježíši Kristu. Ostatní už bude věcí tvého Pána.

M. KAŠLIK

JEDNA INVAZE NEBO DVĚ?

Když na judskou půdu vstoupily armády asyrského krále Senacheriba, judský král Ezechiáš si plně uvědomoval nebezpečí, které hrozí jeho království. Asyřané již dříve dobyli a zničili město Samari a vyvrátili severní izraelské království. Ezechiáš pochopitelně nemohl vědět, že Bůh podivuhodným způsobem zachrání Jeruzalém, dá judskému království k dobru ještě celé jedno století jako dobu milosti a že teprve pak přijde národní pohroma. To už ovšem na světové mocenské scéně nebude vévodit Asýrie, ale Novobabylónská říše.

Popis dramatické konfrontace mezi Asýrií a Judou zachycují téměř dvě kapitoly ve 2. knize Královské [18,13-19,36]. Obdobný popis uvádí také kniha proroka Izaiáše [36. a 37. kapitola]. Z toho můžeme usuzovat, o jak závažnou a kritickou situaci muselo jít.

Válka mezi Judou a Asýrií vyvolala mnoho sporů mezi historiky. Dlouhá léta se přeli o to, zda Senacherib podnikl proti Ezechiášovi jedno nebo dvě tažení. Všichni se shodují alespoň na tom, že jedno tažení proti Judsku je zachyceno v Senacheribových análech jako součást asyrské válečné výpravy do Sýrie a Palestiny roku 701 př. Kr. Zpráva asyrských análů souhlasí přesně pouze s prvními čtyřmi verši biblického záznamu [2 Král 18,13-16]. Pokračování biblické zprávy se podstatně liší od podání asyrské kroniky. Otázkou zůstává, zda 2 Král 18,17-19,36 popisuje další průběh téhož válečného tažení Asyřanů, nebo popisuje druhé pozdější tažení.

Biblická zpráva zařazuje událost do čtrnáctého roku krále Ezechiáše, což je podle našeho dnešního počítání rok 701 př. Kr. Senacherib dosedl na asyrský trůn roku 705 př. Kr. Ve čtvrtém roce své vlády, tedy v roce 701 př. Kr., podnikl válečné tažení na západ do Sýrie a Palestiny. Až potom se asyrské kroniky a bible shodují přesně. Biblická zpráva začíná slovy: „V čtrnáctém roce vlády krále Ezechiáše vytáhl Senacherib, král asyrský, proti všem opevněným městům judským, a zmocnil se jich.“ Asyrské královské anály zachycují mnohem více podrobností: „Pokud jde o Ezechiáše, Žida, nepoddal se pod mou vládu. Oblehl jsem 46 z jeho měst, hrazených pevností a bezpočet malých vesnic a dobyl jsem je pomocí (hliněných) náspů, obléhacích beranů dovezených blízko (k hradbám) spolu s útokem pěchoty, (která používala) podkopy...“

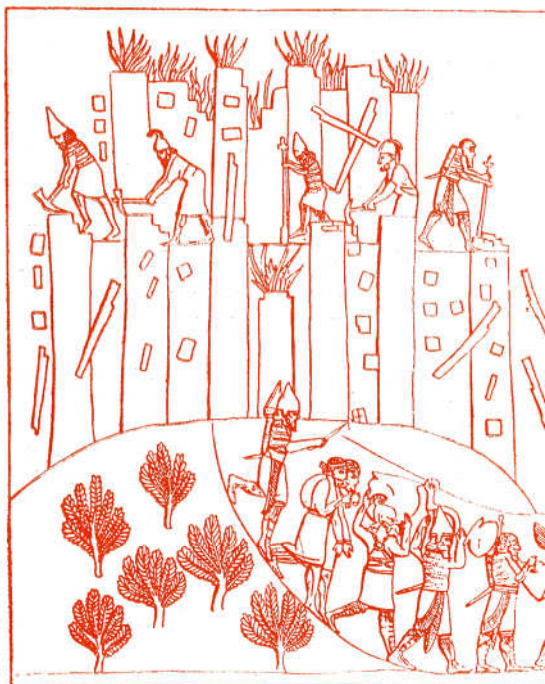
Ezechiáš se nakonec vzdal a byl

ochoten zaplatit požadovanou daň. Vyslal k Senacheribovi do Lachiše poselstvo, aby dojednal podmínky (v. 14). Bible stejně jako asyrské prameny shodně uvádějí, že Ezechiáš Asyřanům zaplatil požadovanou daň. Podle bible to bylo 30 talentů zlata a 300 talentů stříbra, podle Senacheribových análů to bylo 30 talentů zlata a 800 talentů stříbra. Rozdíl mohl způsobit omyl opisovače nebo sklon Asyřanů zveličovat zprávy o svých vítězstvích. Oba prameny se shodují ve čtyřech výrazných bodech: (1) uvádějí stejnou dobu události — rok 701 př. Kr., (2) popisují, že Asyřané dobyli řadu judských měst, (3) jmenovitě uvádějí město Lachiš a (4) hovoří o Ezechiášově dani.

Tímto údajem končí v análech Senacheriba popis válečného tažení z roku 701 př. Kr. Biblická zpráva však pokračuje dál. Avšak popis dalších událostí svým charakterem i v podrobnostech jako by nesouvisel s předcházejícím vyprávěním. Z počátečních veršů biblické zprávy i z asyrských análů bychom právem uvažovali, že se Senacherib spokojí, když dostane požadované výkupné. Bible však líčí, že Senacherib vyslal k Jeruzalému svého generála a žádal bezpodmínečnou kapitulaci.

2 Král 19,9 se zmiňuje o egyptském vládcovi Tirhakuvi, který vytáhl do Palestiny proti Asyřanům. Podle egyptské chronologie však Tirhaka začal vládnout až roku 690 př. Kr., tedy 10 let po tažení Senacheriba z roku 701. Asyrské anály se zmiňují o utkání s Egyptem, zařazují je však před invazí do Judska, nikoli do doby této invaze nebo po ní, jak to naznačuje bible. Historikové, kteří mají za to, že Senacherib táhl do Judska jen jednou, tvrdí, že Tirhaka byl v době popisovaných událostí pouze korunním princem, avšak v době, kdy biblický pisatel zprávu zapisoval, již v Egyptě vládl.

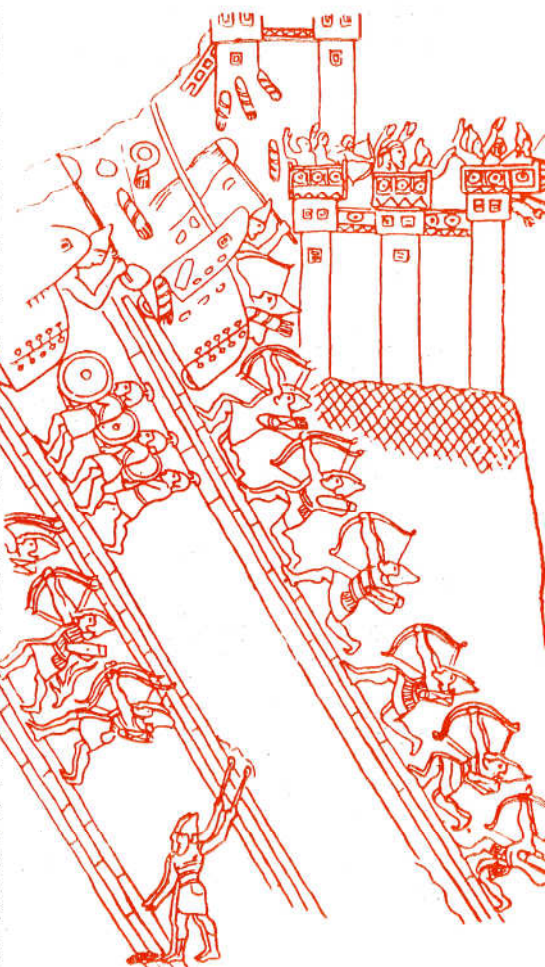
Není možné dost dobře zařadit všechny známé informace do logicky postupujícího popisu jediného válečného tažení, proto mají někteří historikové zato, že bible do jediného popisu sloučila vlastně dvě samostatná asyrská tažení proti Judsku. Tento názor nebylo možno doložit jednoznačným mimobiblickým pramenem. Archeologům se totiž doposud nepodařilo najít anály z posledních let vlády Senacheriba. Kloním se však k názoru, že Asyřané podnikli dvě válečná tažení proti Jeruzalému. Ve prospěch tohoto názoru svědčí text na dvou úlomcích hliněné tabulky, které archeologové objevili v roce

1. Asyrské vojsko dobývá a pustoší město.

1974. Zatím máme k dispozici pouze dva úlomky původně rozsáhlejší tabulky. Za zmínku stojí i to, že oba úlomky uchovávalo britské muzeum

2. Asyřané dobývají izraelské město Lachiš.

odděleně. Teprve nedávno odborníci zjistili, že úlomky patří k sobě a tvoří část jedné tabulky. Z minulosti známe podobné případy, kdy se podařilo sestavit úlomky tabulek uložené dokonce v různých muzeích. Takové objevy bývají jen výjimečně dílem náhody. Většinou jsou výsledkem zdoluhavé a pečlivé „detektivní“ práce odborníků.

Obě části se zmiňují o judském králi. Kde však je uvedeno jeho jméno, je v obou případech písmo poškozeno a jméno nelze přečíst. Odborníci však ze souvislosti prokázali, že musí jít o krále Ezechiáše.

Tabulka netvořila součást anály Senacheriba. Jedná se o jiný, zvláštní druh asyrského literárního díla. Označujeme ho názvem „dopis bohu“. Asyrští vládcové čas od času pověřovali své písaře, aby sepsali zprávu krále nějakému bohu. Tyto „dopisy“ plně vychloubání jsou psány mnohem barvitějším jazykem a propracovanějším slohem než monotónní královské anály. Úlomky dávají dohromady jen několik řádků původního textu, který můžeme rozdělit do dvou částí. První část hovoří o dobytí Azeku a druhá o dobytí filistinského královského města, jež Ezechiáš předtím připojil ke svému království. Druhá část textu jasně naznačuje, že jde o popis druhého Senacheribova tažení do Palestiny. Pro názornost uvádím doslovný překlad několika řádků. Slova v závorkách jsou vložena pro lepší pochopení textu.

10. *Oblehl jsem město Azek, dobyl jsem ho a odvedl z něho kořist, zničil jsem ho, zbořil a spálil ohněm...*
11. *(Nechitelné jméno) královské (město) Filistinců, které (Ezechiáš) dobyl a opevnil pro sebe...*
12. *...jako strom...*
13. *Obehnané velkými věžemi a velmi nesnadné...*
14. *Palác jako hora čněl před nimi do výše... byl tmavý a slunce tam nikdy nesvítlo. Jeho vody byly v temnu a bylo jich hodně.*
16. *Jeho ústí vysekali sekerami a vykopali kolem něj příkop.*
17. *...(válečníky) zběhlé v boji přinutili, aby vstoupili dovnitř, jejich zbraně svázal...*
18. *Přikázal jsem všem bojovníkům z Amurru, aby přinášeli hlínu.*

Budeme se zabývat pouze některými detaily popisu Senacheribova útoku na město, které mají význam pro naše studium. Zmínka o tmavém místě, kam nesvítí slunce, zřejmě popisuje tunel, jímž přitékala do opevněného města voda. Pravděpodobně se jednalo o tunel podobný slavnému jeruzalémskému vodovodnímu tunelu z doby krále Ezechiáše. Termínem „Amurru“ Asyřané označovali obyvatelé Sýrie a Palestiny. Senacheri-

bovu armádu netvořili tedy jen Asyřané, ale také příslušníci porobených národů.

Jméno královského města Filistinců není na tabulce čitelné. Muselo to však být jedno z pěti královských filistinských měst, o nichž hovoří bible. Tři města na pobřeží Středozemního moře — Gazu, Ašdot a Aškelon — můžeme vyloučit, protože stála příliš daleko od Azeku. V úvahu přicházejí další dvě královská města, která stála dále ve vnitrozemí — Gat a Ekron.

Kdyby Senacherib táhl do Judska pouze jednou, musel by text popisovat obléhání města Ekronu nebo Gatu v roce 701 př. Kr. Senacheribovy anály uvádějí, že Asyřané si podrobili Fenicii, pak filistinská města a nakonec se obrátili proti Jeruzalému. Nejdříve však museli odrazit egyptský útok. Největší překážkou se jim stalo filistinské město Ekron. Obyvatelé Ekronu svrhli svého proasyrského panovníka a předali ho Ezechiášovi, aby jej uvěznili v Jeruzalémě. Anály uvádějí: „Úředníci, šlechta i (prostý) lid Ekronu uvrhli svého krále Padiho do řetězů (protože byl) věrný (své) přísaze (, kterou dal) bohu Ašurovi a vydali jej Ezechiášovi, Židu, a ten jej věznili neprávem jako by to byl nepřítel.“

Zatímco se Senacherib zabýval Ekronem, dorazily egyptské armády na pomoc filistinským městům. Asyřané ovšem obrátili egyptská vojska na útěk a pak dobyli Ekron. „Zaútočil jsem na Ekron a pobil všechny úředníky i šlechtice, kteří se dopustili vzpoury a jejich těla jsem pověsil na kůly okolo města, (prostě) obyvatele města, kteří se dopustili menších přečinů, jsem považoval za válečné zajatce. Ostatní, kteří nebyli obviněni z přečinů a přestupků, jsem propustil. Jejich krále Padiho jsem nechal přivést z Jeruzaléma a ustanovil jej pánem nad nimi a uložil jsem mu daň, kterou mi byl povinován jako nejvyššímu vládci.“

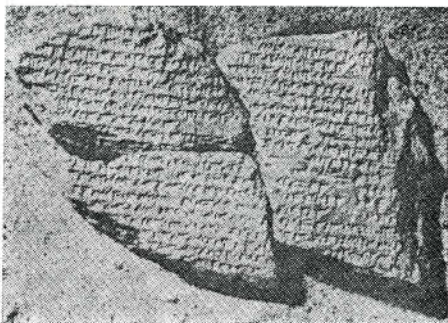
Z uvedeného vyplývá, že v době Senacheribovy válečné výpravy v roce 701 př. Kr. město Ekron nepatřilo Ezechiášovi. Samotní obyvatelé Ekronu se vzbouřili a vzali vládu do svých rukou. Jestliže Senacherib hovoří ve svém „dopise bohu“, že město Ekron dobyl a zničil, pak nemůže mít na mysli válečné tažení v roce 701 př. Kr. Asyřané v roce 701 Ekron nezničili, pouze v něm uspořádali poměry podle svých představ.

Další město, které by mohlo přicházet v úvahu, je Gat. Ale toto město v době Senacheriba již neexistovalo. Poslední biblická zmínka o tomto městě uvádí, že judský král Uzías nechal strhnout hradby Gátu (2 Par 26,6) a to bylo nejméně padesát let před výpravou Senacheriba v roce 701 př. Kr. Prorok Amos potvrzuje, že Gat bylo zničeno v jeho době (Amos 6,2). Navíc asyrské anály jmenují vedle Ekronu obyčejně jen tři další filistinská královská města —

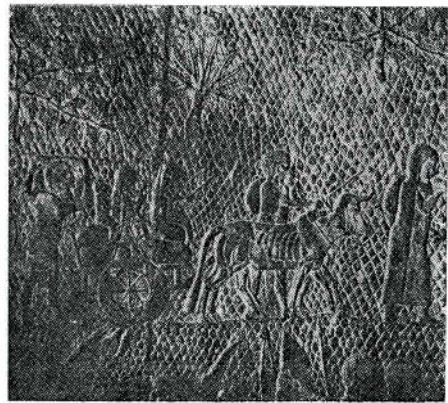
Gázu, Ašdot a Aškelon, nikdy však Gat. Senacherib tedy nemohl obléhat město Gat.

Z uvedených poznatků vyvozují, že filistinské královské město v Senacheribově „dopisu bohu“ je Ekron. Protože podle dopisu judský král Ezechiáš připojil Ekron ke svému panství a protože k takové situaci nemohlo dojít v roce 701, musí dopis popisovat pozdější, druhou válečnou výpravu Senacheriba proti Ezechiášovi. Ještě jiný zajímavý detail Senacheribova „dopisu bohu“ svědčí o tom, že opravdu popisuje pozdější druhé tažení tohoto panovníka do Palestiny. Dopis není adresován Ašurovi, tradičnímu národnímu bohu Asýrie, ale Anšarovi, bohu starých Babylóňanů. Jméno tohoto boha se v Senacheribových záznamech objevuje až po roce 689 př. Kr., kdy Senacherib znovu pro Asýrii dobyl Babylón a zabezpečil tak svou vládu i asyrskou říši. Po roce 689 Senacherib jmenuje boha Anšara ve svých zápisech a tak vlastně teologicky vyjadřuje politickou skutečnost, které dosáhl.

Tím, že jmenuje babylónského boha v souvislosti s výpravou do Palestiny, vyjadřuje Senacherib své přesvědčení, že babylónští bohové stojí na jeho straně a dopomáhají mu k vítězství, tak jak mu již předtím svěřili vládu nad samotným Babylónem. Dopis adresuje Anšarovi, nikoli

3. Rekonstruovaný fragment „dopisu bohu“.

4. Asyřané odvádějí Izraelce z Lachiše.

Ašurovi, jak to činil na počátku své vlády. Znamená to, že dopis hovoří o době po pádu Babylóna, tedy po roce 689 př. Kr.

Jestliže přijmeme, že „dopis bohu“ hovoří o Ekronu, pak se můžeme velmi snadno domýšlet, jak se vyvíjely dějiny tohoto filistinského města v době krále Senacheriba. Obyvatelé Ekronu se vzbouřili proti svému králi Padimu, který se podřídil asyrské nadvládě. Senacherib vzbouřence potrestal a dosadil Padiho zpět na trůn jako svého vazala. Během stejné válečné výpravy dobyl většinu judského území a části z něho přidelil pod vládu královských filistinských měst. Tak se o tom píše v análu o válečném tažení Senacheriba v roce 701 př. Kr. Později, zvláště v letech 694 až 689 př. Kr., kdy Senacherib válčil v Babylónii, využili někteří palestinskí vazalové situaci a vzbouřili se proti asyrské nadvládě. Předně se vzbouřil judský král Ezechiáš a snažil se získat zpět ztracená území. Za-

útočil na nejbližší filistinské město Ekron, dobyl je a připojil ke svému panství. Když se Senacherib dostal podruhé do Palestiny, zjistil, že Ekron ovládají Judejci, a proto ho dobyl. Ke druhé válečné výpravě muselo dojít po válce proti Babylónu, tedy po roce 689 př. Kr. a před rokem 686, kdy zemřel judský král Ezechiáš. Ke druhému asyrskému tažení do Palestiny došlo zřejmě roku 688 př. Kr.

Do této chronologie také velmi dobře zapadá zmínka o spojenci Ezechiáše — egyptském faraónu Tirhakovi (2 Král 19,9). Jmenovaný panovník nastoupil na egyptský trůn v roce 690 př. Kr. Stejně tak platí i biblické označení „kušský král“ nebo „král mouřenínský“, protože to byl příslušník 25. tzv. núbijské dynastie.

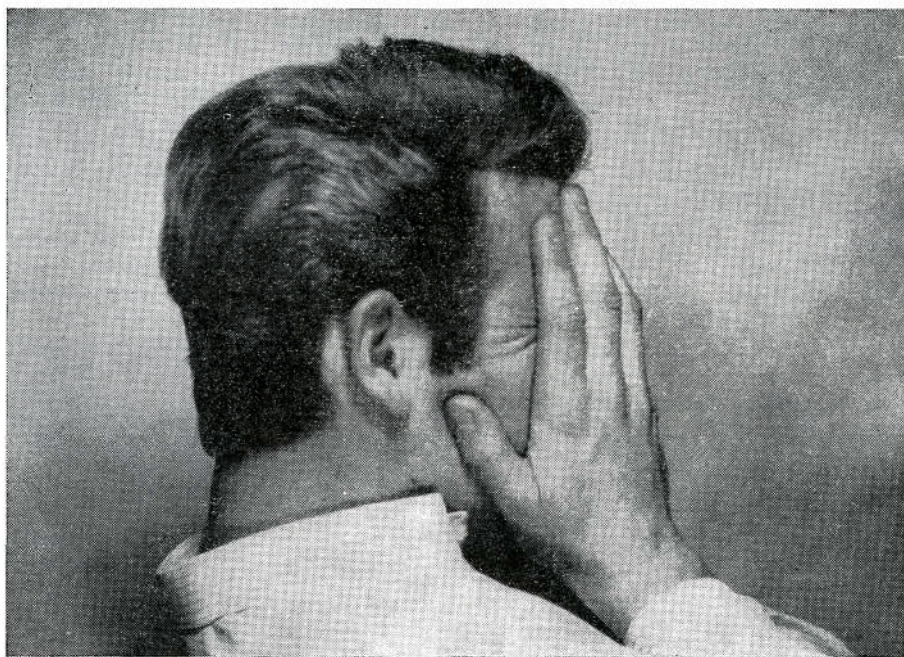
Ve 2 Král 18. kap. musíme tedy odlišit dvě tažení Senacheriba. O druhém tažení se hovoří od v. 17. Když Ezechiáš v roce 701 př. Kr. zaplatil požadovanou daň, Asyřané od Lachi-

še odtáhli. Asyrská vojska Lachiš znovu oblehla a dobyla v roce 688 př. Kr. Zatímco asyrští generálové vyjednávali u Jeruzaléma, Senacheribovy armády táhly od Lachiše k městu Libna (19,8). Dobyť Lachiše je znázorněno na reliéfu Senacheribova paláce v Ninive. Zřejmě sloužilo jako útěcha za neúspěch při dobývání Jeruzaléma. Jestliže zařadíme dobývání Lachiše až do druhé asyrské výpravy, dostaneme vysvětlení, proč o Lachiši tak podezřele mlčí asyrské analý popisující tažení v roce 701 př. Kr. a proč nechal Senacherib vyzdobit zdi svého paláce reliéfy znázorňujícími vítězství právě nad tímto městem.

Nedávno složené úlomky Senacheribova „dopisu bohu“ jsou tedy největším dokladem, že Senacherib podnikl dvě válečné výpravy do Palestiny a za druhého tažení dobyl Lachiš, Ekron a ohrožoval Jeruzalém.

W. H. SHEA

(Dokončení v příštím čísle)

V posledních letech se hodně hovoří o tzv. středním věku a jeho problémech a také o tom, že jde o velmi důležité období v lidském životě. Člověk obvykle prožívá toto období jako údobí, ve kterém se projevuje řada změn. Poněkud ochabuje výkonnost, slábní paměť, řádnou vlasy a přibývají vrásky. Začínají problémy přesného vidění, slyšení a našich reakcí na okolní vjemy. Obvykle se hlásí a ohrožují nás některé nemoci, zvláště vysoký krevní tlak, srdeční problémy, obezita, žaludeční vředy a cukrovka. Člověk začíná stárnout. Proces stárnutí je však individuální a u každého vykazuje osobité zvláštnosti. Obvykle zasahuje nejrychleji ty funkce, které málo používáme. Prostě,

člověk najednou zjistí, že už není takový, jaký býval.

Ještě před nedlouhou dobou panoval názor, že lidé uprostřed života, tedy po 35. roce, zhruba mezi 40 až 50, jsou tak velmi zaneprázdnění svými úkoly a povinnostmi, že vůbec nemají čas, aby se zamysleli nad otázkami, které se jich osobně dotýkají — nad sebou, svou orientací a zdravím.

Podle našich obvyklých představ žije člověk v tomto věku naplno, je zdravý, schopný a bez problémů. Dnes víme, že člověk je i v tomto údobí života lehce zranitelný. Najednou cítí uprostřed pracovní aktivity touhu po změně zaběhnutého životního stylu. Objevuje otázku po smys-

NA ROZCESTÍ?

lu svého života, otázku po smyslu toho, zda něco „musí dělat“ nebo to „dělát chce“. Po léta důvěrní přátelé, stejný partner, zachovávaní jistých pořádků, dobře známé okolí a nabytý majetek, to vše vede k přemýšlení, jak to vlastně má jít dál a jaký to má všechno smysl. Vzniká nespokojenost, hlásí se touha po změně a přerušování zaběhlého způsobu života.

Člověk se uklidňuje: „Jsem plně využit, potřebuji mě.“ Stále se mu však nabízí otázka: „Je to už všechno? Neutekl mi život?“ V hledání změn se nejeden člověk dostává až na cesty útěku. Nejraději by nechal vše za sebou a začal úplně od začátku. Zdá se, že situace je stejná jako v mládí, jenom je potřeba se rozhodnout. Jenže mladý člověk, který usiluje o celkovou změnu, ví, že má před sebou ještě dlouhou cestu. Člověk uprostřed života naproti tomu ví, že má již málo času. Proto se rozhoduje někdy v podivuhodně nepochopitelné bezstarostnosti, většinou k překvapení svého okolí. Přitom se často střídá pasivní poddání se skutečností s opačným postojem, přehání se a nejednou končí zápas o budoucnost ústupem.

Projevy tohoto období můžeme shrnout do několika znaků:

KRIZE ÚSPĚCHU

Lidé uprostřed života často hovoří o tom, že jsou rádi, že něčeho dosáhli, že mají dobré místo v zaměstnání, široké znalosti, požívají úcty a důvěru a těší se autoritě svého okolí. A

přece cítíme, že již začínají objevovat strach, že jednoho dne vše ztratí. Jsou nejen hrdí, ale i nejistí. Vědomí okamžiku ztráty je sice odsunuto, zatím se s ním nepočítá, ale ví se o něm.

SITUACE V ZAMĚSTNÁNÍ

Ačkoli pracovní místo člověka ve středním věku nikdo neohrožuje, přece jen se mladší derou vpřed a jejich schopnosti a znalosti často určují tempo. Zde jde o problém náskoku mladých lidí před staršími ve znalostech, kterým někdy trpí rodiče ve vztahu ke svým dětem. Nežádka reagují lidé uprostřed života na tento tlak velmi tvrdě. Hnání nezdravou ctižádostí, staví často sebe i své kolegy před přehnané požadavky. Opět je to strach před ztrátou, který vede k takovému obrannému postoji. Vedle zmíněného vědomí, že všechno, co vykonali, může být zbytečné, stále hrozí pokušení orientovat vše na sebe, posunout sebe do středu dění. Takový postoj se obvykle zdůvodňuje poukazem na úspěchy v minulých letech. Vlastní konflikt vzniká tehdy, když si někdo začne myslet, že si zvolil špatné zaměstnání. Pak mu — vedle skrytých výtek rodičům a sobě samému — nezůstává nic jiného, nechce-li rezignovat, než začít ještě jednou, od začátku.

ZMĚNY V MANŽELSTVÍ

Člověk středního věku prožívá tyto změny především v okamžiku, když děti vyrostou. Rozdíly nelze přehlédnout. Žije se jiným stylem, obvykle děti určují rytmus života. Na scénu přicházejí manželé a manželky našich dětí, rodí se vnuci. Nová situace se může stát zdrojem nových konfliktů mezi rodiči a dětmi. Také mezi partnery se může odehrát podobný zápas. S růstem a osamostatňováním dětí začínají na sebe oba partneři více narážet. Očividně to vede ke dvěma v důsledku protilehlým postojům. Buď se oba partneři opět naleznou, nebo prožívají odcizení. Někdy dochází až k rozchodu.

BIOLOGICKÁ STRÁNKA

Říká se, že po čtyřicítce se musí počítat s opravami. První projevy opotřebení se nedají přehlédnout. Oční lékař doporučí brýle, zubař má hodně práce s chrupem. Život už není tím, čím byl. Dosáhli jsme kulminace. Dosáhli jsme jeho vrcholu. Pro většinu je toto období středu života fází, ve které prožijí smrt svých vlastních rodičů. Najednou je jasné: patříme k nastupující generaci. Ted přichází na řadu ta naše.

Je to čas klimakteria, čas změn. Okolí, sociální podmínky a vlastní buď kladné prožitky nebo naopak zahorčiklost z nepřekonaného zklamání, špatná výchova, která začala v dětství a již nedokáže korigovat život, přijetí nebo odmítnutí vlastního údělu, egocentrická uzavřenost do sebe nebo naopak přílišná otevřenost vůči

lidem — to vše nás v této době tak poznamenává, že si důsledky neseme až do smrti.

Přirozeně, kalendářní stáří, tedy dosažený životní věk, jen zřídka odpovídá skutečnému biologickému věku, tedy výkonu organické a funkční schopnosti člověka. Jak nás učí zkušenost, nelze obě ztotožňovat, vždyť víme, že existují mladí starci a zralí mladíci.

ZÁVĚREM

V zamyšlení nad sebou samým — „Kdo vlastně jsem?“ — leží šance pro člověka uprostřed života. Dospělý člověk ji může, na rozdíl od mladých lidí, kteří se teprve rozhlížejí a jsou víceméně bez zkušeností, přijmout bez problémů. Zkušený člověk si může odpovědně a svobodně bez pocitu tlaku okolností říct: „Já jsem takový a s tím se musím umět vyrovnat!“ a „Já jsem takový, a proto se snažím změnit!“ Ne proto, aby bojoval za sebe proti jiným, ale aby lépe porozuměl skutečnosti, a tím v sobě objevil novou sílu k životu.

Lidé, kteří žijí pod vlivem evangelia, mohou to učinit s příslibem, že patří k Boží rodině. Mohou se s Boží pomocí odvážit nového začátku, který je tak důležitý v každé životní fázi. Vždyť právě také v tomto období je nutno se vyrovnávat s novými okolnostmi, které obvykle vedou k novým postojům.

Moderní člověk často přijímá čtyřicítka jako start do druhé fáze života. Prožít toto krizové období bez nesnází v odpovědném rozhodování dokáží jen vyvrátlí a vyrovnaní jedinci, kteří vědí, že toto období nemá být ani signálem k úctování, ani výzvou k tomu, abychom dohnali zameškané. Takoví lidé vědí, že každé období lidského života má své radosti a trampoty. Právě v tomto zralém věku je možno být k požehnání jiným. Ne ovšem tím, že se člověk snaží přijmout roli dvacetiletého a chtít omračovat svět, ani bolestíinstvím uzavřeným do světa vzpomínek nad nenávratně ztracenými časy s nostalgickým očekáváním konce.

Člověk má přijmout čas, který přichází, jako Boží určení. Základní otázka potom zní: Jaký je pro mne Boží záměr a přání? Právě v tomto období, kdy je člověk bohatý životními zkušenostmi i odborností a projevuje již životní moudrost, smí a má rozdávat z toho, co mu bylo svěřeno. Má být požehnáním jiným. Žiješ-li právě v tomto období a cítíš-li, že prožíváš změny, snaž se s nimi s Boží pomocí vyrovnat. Přijdou-li konflikty a problémy, nerezignuj. Pamatuj na slova apoštola Pavla: „Zapomínám na to, co je za mnou a upínám se k cíli.“ Pro křesťana je cílem Boží království a jeho zásady. Žij již dnes snahou realizovat je zde na zemi, podle slov Pána Ježíše: „Cožkoli jste učinili jednomu z mých nejmenších, mně jste učinili.“

Na základě pramenů zpracoval L. SVRČEK

KŘESŤANÉ MAJÍ SVÍTIT

Pán Ježíš jednou řekl, aby každý, kdo ho má rád, dělal lidem dobře. Říká se tomu „svítit dobrým příkladem“. Svým učedníkům Pán Ježíš řekl: „Vy jste světlo světa.“ Chci vám vyprávět o malé Věrušce, která také chtěla být světlem.

Pršelo už několik dnů. Chvillemi lilo jako z konve, chvillemi jen poprchávalo. Na ulicích stály kaluže vody a všude bylo plno bláta. Sluníčko jako by už nechťelo svítit. Těžké černé mraky je úplně zakrývaly. Ale přece přišel den, kdy se sluníčko opět smálo a svými paprsky všechno rozjasnilo a rozehrálo. Největší radost z toho měly děti. Nejraději by teď byly celý den venku. Změnila se také příroda, byla jako vyměněná: louka zářila krásnou zelenou barvou s červenými a žlutými květy a k tomu jasné modré nebe. Všechno se radovalo ze sluníčka: květiny, zvířata i lidé.

Jednou řekla maminka malé Věrušce: „Ty jsi moje sluníčko!“ Ano, kde byla Věruška, tam nebyly hádky. Když se jí někdy líbila hračka cizích dětí, nikdy jim ji nevzala. A když maminka volala: „Věruško, pojď sem!“ nekňourala: „Ne, já ještě nechci!“ Věruška vždy ihned uposlechlala. Můžete si myslet, že maminka z ní měla radost. Také sousedé a známí si pochvalovali, jak Věruška umí radostně pozdravit: „Dobré jitro“ nebo „Dobrý den.“ A když byli velcí lidé někdy smutní a uviděli veselou Věrušku, i jejich obličej se rozzářil.

Jednou onemocněla Věruščina kamarádka Olinka a musela ležet. Věruška ji navštívila, přinesla jí ze zahrádky kytičku a Olinka měla velkou radost. Ted už rozumíte, proč maminka říkala své Věrušce, že je její sluníčko. Usmívala se na lidi a dělala jim radost.

Děti, chtěly byste být také takovým malým sluníčkem jako Věruška? Pán Ježíš by si to přál od každého z vás. Proto říká: „Vy jste světlo světa!“

K. Šp.

VZÁJEMNÝ VZTAH RODIČŮ

Nejdůležitější vztah v rodině je vztah mezi rodiči. Má přednost přede vším, také před vztahem rodičů k dětem. Zkušenost ukazuje, že jak vztah mezi rodiči a dítětem i pocit jistoty dítěte závisí ve velké míře na kvalitě vztahů mezi rodiči. Proto je tak důležité vytvořit mezi manželi nejlepší možný vztah. Bez něho by dítě nemělo dobrý vztah k rodičům.

Nejprve si musíme uvědomit, že je rozdíl mezi komunikací kognitivní (tzn. té, která vychází z intelektu čili rozumu) a emocionální (vycházející z citů). Lidé, kteří se obvykle pohybují na rovině rozumu, se zabývají převážně skutečnostmi. Hovoří rádi o tématech jako sport, peníze, bydlení, povolání atd. a zbavují často téma rozhovoru jeho citových vazeb. Obvykle se cítí nepříjemně, když se musejí zabývat tématy, při kterých mají projevit své pocity. V důsledku toho se vyhýbají tématům, které by se mohly dotýkat např. lásky, bázně nebolosti. Proto také připadá těmto lidem zatěžko projevit se vůči svému partnerovi hřejivě a s účastí.

Jiní lidé komunikují více na rovině citů. Při rozhovoru o pouhých skutečnostech se brzy unaví a cítí potřebu rozdělit se o pocity, především se svým partnerem. Domnívají se, že atmosféra mezi mužem a ženou má být pokud možno zbavena nepříjemných pocitů napětí, zloby nebo rozladění. Proto přirozeně chtějí o těchto emocionálních věcech hovořit, konflikty řešit společně s partnerem, vyjasnit atmosféru a vytvářet příjemné prostředí.

Přirozeně žádný člověk není čistě kognitivní nebo emocionální. Všichni projevujeme obě složky, ale v ne stejném poměru. Představme si stupnici, která vede od výlučně emotivních postojů až po výrazně kognitivní typy. Člověk, který je téměř výlučně emocionální osobností s odpovídajícím jednáním, by byl na stupnici řazen zcela vlevo a člověk s kognitivní komunikací by stál naproti tomu zcela vpravo. Každý z nás by se mohl na stupnici někam zařadit, blíže k jedné nebo druhé straně.

Jak se obvykle projevují muži a jak ženy? Tušíte asi správnou odpověď. V normálním případě jsou ženy

v jednání s jinými lidmi, zvláště se svým manželem a dítětem, spíše citové. Muži jsou naopak ve svém jednání věcnější, rozumovější.

Pravděpodobně se nám obyčejně zdá žádoucí být spíše na pravé nežli na levé straně stupnice. To by si asi většina lidí dnes přála, ale je to falešné. Každý osobnostní typ má své přednosti i zápory. Citlivý člověk na levé straně stupnice není o nic méně moudrý nebo inteligentní. Tento člověk si je pouze svých pocitů vědom a může s nimi za normálních okolností lépe zacházet. Na druhé straně může také člověk na pravé straně stupnice, který své city méně ukazuje, mít naprosto silný pocitový život, ale je si citů méně vědom.

Kognitivní typ na pravé straně stupnice je právě tak veden svým pocitem jako tzv. emocionální typ, ačkoli to sám nepozoruje. Tak například přísný formální intelektuál má také hluboké pocity, vyvíjí však nesmírnou energii, aby zůstaly skryty a aby ho nerušily. Naneštěstí ho však ruší dost. Pokaždé, když na něj někdo — jeho emotivní manželka nebo dítě — citově působí, je nejen neschopný správně reagovat, ale dokonce ho zlobí, že je narušena jeho vlastní rovnováha.

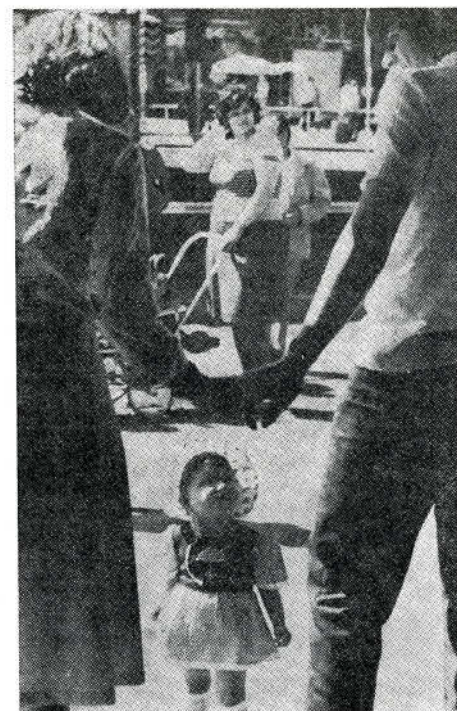
ÚLOHA OTCE

„Manžel se o nás tak dobře stará a všichni si ho váží, až mám vůči němu špatné svědomí,“ vyložila mi paní D. zkroušeně. „Jsem na něj často navztekáná a pak mám pocit viny a nemohu vystát sama sebe. Snažím se s ním vždy znovu hovořit o našem vzájemném poměru a o dětech, ale to on nemá rád, strne a nakonec se na mne rozzlobí. Mne to rozčílí, jsem zlá a snažím se mu to oplatit — nemohu ho milovat. Co jen mám dělat? Dělán si starosti o své manželství a děti, ale se svým mužem o tom nemohu hovořit. Jak by se dalo naše manželství zachránit? My spolu vůbec nemůžeme hovořit a vyřikat si naše problémy a pocity.“

To je stále stejná historie. Pan D. se vyzná v obchodním světě, ví, co má dělat, mezi lidmi je úspěšný. Cítí se dobře v prostředí, ve kterém se pocity projevují jen zřídka. Je „kognitivní“ ve vztahu ke svým bližním. Ale jaký je doma? Jako ryba na suchu. Oženil se s docela normální ženou se zcela normálními ženskými potřebami. Jeho manželka potřebuje cítit hřejivý vztah a oporu manžela. Chce si s ním sdělovat starosti, úzkosti i naděje. Jedná emocionálně a potřebuje pocit, že její muž přebírá ochotně odpovědnost také za rodinu.

Je to zcela normální očekávání ženy, což neznamená, že je slabá nebo přecitlivělá, případně že nechce nést odpovědnost za svěřenou oblast. Chtěl bych vidět skutečně šťastnou rodinu, ve které manžel a otec nepřevzal část odpovědnosti! Žena a matka má své povinnosti, ale manžel musí být ochoten ji při tom chápat a podporovat. Jeden důvod pro to, proč je to nezbytné: ženě připadá zatěžko projevovat lásku manželovi, když nemá pocit, že ji podporuje ve všech oblastech rodinného života. Totéž samozřejmě platí, pokud jde o vztah vůči rodině. Ale také muž musí mít pocit, že jeho žena je vždy připravena mu pomoci a chápat ho. Jinak řečeno: Pro ženu je těžké cítit se jistě a v bezpečí, když sama musí nést všechnu odpovědnost, protože její muž jednoduše doma ignoruje všechny své povinnosti.

Typický příklad: Jedna žena, která mne navštívila, naříkala nad tím, že se již nemůže spolehnout na svého muže a že jí proto připadá těžké vycházet mu vstříc. Nakonec jsem pochopil, že její muž opomíjel všechny domácí povinnosti a ona se starala o všechno, dokonce i o dům a hospodaření. I takové rozdělení úloh může být dobré, když s tím ovšem oba souhlasí a jsou spokojeni, ale i pak musí muž dohlédnout, aby v nouzových situacích, tzn. když je žena přetížena, byl připraven převzít povinnosti a odpovědnost. Ochota manžela převzít problémy rodiny je největší výhrou pro ženu a děti.

Žena má nádherný talent rozmnožit mnohým způsobem lásku, kterou přijala od muže, takže její paprsky dopadají zpět na něj i děti. Pak se celý dům naplní nepopsatelným jase-
sem. Manžel má ovšem lásku vyvolávat. Muži, který objevil toto tajemství, můžeme závidět. Láska, kterou mu žena daruje v odměnu, je neoce-
nitelná, podle mého mínění dokonce nej-
cennější hodnotou vůbec. Pro mu-
že to na počátku není lehké. Nakolik
láska roste, připadá mu to časem
stále lehčí.

Výjimku z tohoto pravidla jsem
doposud nenašel. Manžel, který sám
přebere patřičnou část odpovědnosti
za svou rodinu a nestydí se chopit
iniciativy, dát pocítit ženě a dětem
svou lásku, dostává za to úžasnou
odměnu: jednak milující, chápavou
ženu, která mu bude ráda pomáhat
a díky němu se nejkrásněji rozvine
a pak spokojené děti vyrůstající v zá-
tiší, které se vyvíjejí nejlepším způ-
sobem. Já osobně jsem nikdy neviděl,
že by se takové manželství rozpadlo
a ve všech mně známých nepodaře-
ných manželstvích chyběly právě ty-
to jmenované předpoklady. Otcové,
musíme se chopit iniciativy!

Snad se teď ptáte: Jak se může
chopit iniciativy muž a projevit svou
lásku k rodině, když je plně kognitiv-
ní a reaguje nešikovně v oblasti ci-
tů? Tady jsme narazili na dnes velmi
častý, nepovšimnutý a těžký problém
manželství. Proto je to tak kompli-
kované, protože většina mužů, tak ja-
ko pan D., neví, jak daný problém
vážně. Místo aby rozpoznal, kolik ži-
votní síly vychází z citového života
ženy a dětí, považuje oblast citů jen
za nepříjemnou, zatěžující a pokouší
se jí vyhnout. Přirozeně, jak jsme to
viděli právě u zmíněných manžel-
ských párů, výsledkem je zklamání,
nejistota a zánik společné komuni-
kace.

Dnes by mělo být každému jasné,
jak rozhodující je komunikace pro
život rodiny. Komunikace slábne,
když se kognitivní manžel nedokáže
vyjádřit v citové rovině nebo když
emotivní manželka neumí vyjádřit
své myšlenky a přání. Jaké dilema!
Musíme se jako muži podívat skuteč-
nosti do očí. Je zcela jasné, že naše
ženy jsou mnohem povolanější, když
jde o lásku, péči a poznání nejvnitř-
nějších potřeb nás a našich dětí. My
muži přece rádi dáme na rady od-
borníků. Proto jsme také my muži
odkázáni na pomoc našich žen, když
se nám má otevřít široký svět pocitů.

Musíme být jako muži nejen při-
praveni uznat vedoucí úlohu své že-
ny v oblasti citů, ale musíme jí také
pro denní úkoly v domácnosti vytvo-
řit emocionální atmosféru, povzbudit
ji a podepřít. Když jí přitom budeme
stát v cestě nebo jí v tom dokonce
budeme bránit, oslabujeme ji a bere-
me jí veškerý rozlet. Kolik žen jsem
již měl v ordinaci, jejichž snahy
o krásný rodinný život silně narušili

manželé. Tyto ženy ztratily elán a
byly často ochromeny depresí.

Vezměme si naopak manželství, ve
kterých muž chápe pocity své ženy
a její potřebu hovořit o nich. On jí
nejen naslouchá, ale také se od ní

učí. Poznává, jak se to vyplatí dorozu-
mívat se v emocionální rovině. Ta-
kové manželství léty roste; muž a že-
na se stále více přibližují. Takové
manželství je jedním z největších da-
rů života.

Dr. R. C.

Přímlyvná modlitba

Modlíš se za někoho? Uvědom
si, že tvá modlitba je jako pro-
vaz, který drží tvého milého nad
propastí. Snad se ti už někdy zdá,
že se modlíš zbytečně, nebo do-
konce vidíš, jak tvůj milý klesá
kamsi dolů. Navíc i ve svém nitru
slyšíš nějaký hlas: „Nemodli se
za něj, je to marné...“ — Pozor!
Jestliže povolí tvé lano, nebezpe-
čí roste. Nepovoluj! Právě naopak.
Uvědom si svou životní zodpověd-
nost, opravdová modlitba zmůže
mnoho. Zbytečně nám Pán Bůh
neříká, že „má velkou moc vroucí
modlitba spravedlivého“ (Jak 5,16).
Jistě, sami od sebe nejsme nikdo
spravedliví. Ale vírou v Pána Je-
žíše Krista získáme jeho sprave-
dlnost, a pak jsme před Bohem
spravedliví. Pak má i naše při-
mlyvná modlitba smysl.

Domnívá se snad někdo, že je
to nadsazené? Podívejme se už do
Starého zákona. V 2 Moj 32,9-14
čteme, jak byl Bůh rozhodnut vy-
hladit Izraele. Mojžíš však úpě-
nlivě volá: „Hospodine, slituj se,
vzpomeň si na svá zaslíbení!“ Pro-

sit, aby Bůh upustil od něčeho,
co jasně prohlásil, to byl smělý
čin víry. Zároveň zde vyniká Boží
slitování nad spravedlivou odpla-
tou. Bůh slyší i naše přímlyvné
modlitby. Proto nepovoluj!

Jednou bylo ještě hůř, Bůh již
začal trestat. Bil Izraele morem
a také zde vykonali modlitebníci
mnoho. Čteme o tom ve 4 Moj
16,44-48. Mojžíš a Aron padají na
své tváře a volají k Bohu o slito-
vání. Mor zuří, ale oni neztrácejí
naději; Aron bere na Mojžíšův po-
kyn kadidelnici, vskočí doprostřed
hrůzy a rána se zastaví. Na jedné
straně má živé, na druhé mrtvé
a on tu stojí jako hráz, přes kte-
rou mor nemůže.

Opravdoví modlitebníci jsou hrá-
zí proti valící se náaze. Modlit-
ba je lano držící člověka nad pro-
pastí. Člověk sám však nic nezmu-
že, ale smí se opírat o zásluhy
Pána Ježíše a v jeho jménu usilo-
vat o odvrácení nebezpečí nebo
záchranu blízkého. A proto — ne-
povoluj!

(podle Ž. S.)

VY SE PTÁTE my odpovídáme

Prosím vás, můžete mi objasnit slova apoštola Pavla v 2 Tim 1,12:

„...vím, komu jsem uvěřil a jist jsem tím, že mocen jest toho, což jsem u něho složil, ostříhat až do onoho dne.“ Zajímá mne především, co apoštol Pavel v Kristu „složil“?

Slovo, kterým apoštol Pavel vyjadřuje myšlenku „složení“, se v Novém zákoně používá velmi málo. Setkáváme se s ním ještě v 1 Tim 6,20 a v 2 Tim 1,14. Použité řecké slovo „parathéké“ označuje svěřený majetek do úschovy, depozitum, hodnoty, za které se přebírá odpovědnost.

Při pozorném čtení všech tří míst, kde se vyskytuje slovo „parathéké“, zjistíme pozoruhodnou zajímavost. Jednak to, že se tam pokaždé setkáváme se slovem, které vyjadřuje myšlenku ochraňování, opatrování či strážení, a jednak to, že dvě z těchto míst jsou velmi podobná: „Opatruj, co ti bylo svěřeno, Timoteji...“ (1 Tim 6,20 — ČEP) a „svěřený poklad chraň...“ (2 Tim 1,14 — ČEP). A právě citované verše nás vedou k tomu, abychom obdobně chápali slovo „parathéké“ i v 2 Tim 1,12: jako poklad svěřený Pavlovi a ne Bohu (jak to vyjadřuje kralický překlad). Tímto způsobem tlumočí mnohé moderní překlady a rovněž i náš nový český překlad: „Jsem přesvědčen, že on má moc chránit, co mi svěřil, až do onoho dne.“

Co tedy Pán Bůh Pavlovi svěřil? Je to bezesporu stejný „poklad“, jaký svěřil Timoteovi a o němž mluví oba listy mladému kazateli evangelia. V těchto epištolách apoštol Pavel svého mladého spolupracovníka nabádá, aby chránil církev před útoky falešného učení. Např.: „Opatruj, co ti bylo svěřeno, Timoteji, vyhýbej se bezbožným řečem a protikladným naukám, které se lživě nazývají „poznání“. Kdo se k němu hlásí, zbloudil ve víře.“ (1 Tim 6,20-21). „Jsem přesvědčen, že on má moc chránit, co mi svěřil, až do onoho dne. Měj za vzor zdravých slov to, co jsi slyšel ode mne ve víře a lásce, která nás spojuje v Kristu Ježíši. Svěřený poklad chraň mocí Ducha svatého, který v nás přebývá“ (2 Tim 1,12-14). Z těchto a dalších veršů (1 Tim 1,3; 4,1-7.13; 2 Tim 2,2.14.16.23; 4,2) vyplývá, že svěřený poklad je totéž, co „víra“, „zdravá nauka“, „slovo víry“, „pravé učení“ a „slovo Boží“. To je ten svěřený poklad; Bůh ho dal Pavlovi a jeho prostřednictvím i Timoteovi. Je to poklad zdravého učení evangelia, Boží zvěsti o spasení, k jehož rozšiřování byl Pavel „ustanoven hlasatelem, apoštolem a učitelem“ (2 Tim 1,11).

M. Z.

JARO

Jaro, to je čas mládí. Toto vyjádření se nám zdá být staré a dost povrchní, ale přiznejme, že lepší přirovnání pro čas jara stejně nenajdeme. Raději se tedy už předem vzdáme všech námitek a přitakejme. Ano, jaro, to je čas nového, zdravého a mladého života.

Určitě nevybočím z rámce všeobecných představ o jaru, když vzpomenu na rozkvetlé louky, na píseň skřivánka zaznívající vysoko, vysoko v oblacích a na pěnkavy hnízdící v korunách stromů. Současně s těmito představami se mi v mysli vybavují představy mladých lidí. Jako by spolu s teplým oblečením a všelijakými plášti odložili i svůj strojený výraz, tu masku nedobytnosti a jsou přístupnější, ohleduplnější a laskavější. Mají na jedinou k sobě navzájem blíž a je cosi cítit ve vzduchu. Nedá se to definovat jinak než velmi poetickou větou, užívanou stejně často jako věta na začátku: „Máj, to je lásky čas.“ Takže kromě toho skřivána a rozkvetlých luk potkáváme často na jaře do sebe zahleděné mladé lidi. Kdybychom v tomto čase zahrnovali mladé lidi sebedůležitějšími mravokárnými větami a moudrými naučeními, zůstali bychom pro dívky a chlapce zlatého věku mládí jen káravě se dívajícími statisty.

Raději bych tedy měl ve svých představách o jaru přehodit výhybku na jinou kolej. To proto, abych se samým vzpomínáním na jaro nakonec nerozplakal. Což takhle místo o čase mládí a lásky hovořit o čase jarního úklidu? To zní mnohem prozaičtěji, vidíte? Takový gruntovní pořádek hned zjara je velmi důležitý. V tom mi dají zapravdu všichni pořádkumilovní lidé, především ženy. Vymést všechny kouty, zbavit všechna temná místa pavučin a prachu, vyčistit okna, případně vybělit stěny — to se potom dýchá.

Mám teď na mysli určité přirovnání, ale nechci ho vyjádřit kazatelským tónem. Co říkáte, nebylo by dobré udělat takový jarní úklid ve svém

srdci? Ano, čtete dobře, ve svém srdci. Aby bylo jasno, nejde o ten silný sval, který nosíme na levé straně hrudního koše. Udělat pořádek v srdci znamená vymést kouty našich vztahů a zbavit je prachu sobectví, pavučin předsudků, popřípadě vybělit stěny představ, úšpiněných naší malostí. Takový úklid nemusíme dělat jenom na jaře.

Občas se stává, že naše síly na všechnu práci spojenou s úklidem v domácnosti nestačí. Žena pak zaměstná děti, dokonce i muže, možná přijde na pomoc i dědeček. Vlastní zkušenost mne stále znovu a znovu utvrzuje v přesvědčení, že ani na jarní úklid svého srdce nestačí člověk sám. Jistě, k budování vzájemných vztahů je třeba pomoci svého muže, své ženy, svého bratra, své sestry, ale na pořádný jarní úklid lidského srdce nepostačí ani úklidová četa, protože (tady se asi kazatelskému tónu nevyhnu) „nejlživější jest srdce nade všechno, a nejpřevrácenější...“ (Jer 17,9).

Problém je v tom, že i když jsme pečliví při úklidu bytu, úklid srdce mnohdy jen předstíráme. A když nám chce někdo přece jen pomoci odstranit naše nedostatky, pošleme jej pryč s doporučením, ať si dělá pořádek před svým vlastním prahem.

Největší problém spočívá v neznalosti našeho vlastního srdce. Patří jen nám, ale sami se v něm dost často nevyznáme. Ostatně, dovedete si představit úklid v neznámém domě? Je ovšem jeden, kdo naše srdce zná a je ochoten v něm udělat pořádek kdykoli, i mimo sezónu. On jediný si také mohl dovolit říci: „Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce; a naleznete odpočinutí svým duším“ (Mat 11,29).

Teď docela právem někdo možná vyčítavě poznamená: „Kam se to dostal? Od jara k srdci?“ Prosím za prominutí. Stejně si však myslím, že jaro, to není jen čas lásky, ale i čas úklidu. A pořádek, ten musí být.

JAN BARTA

NAARDEN

Uplýnulo již 315 let od doby, kdy byl v Naardenu uložen k dočasnému odpočinku Jan Amos Komenský. Po vyhnání z vlasti pobýval určitý čas v polském Lešně. Městečko však lehlo popelem, a Jan Amos Komenský našel nové útočiště v Amsterdamu. Zde mohl dokončit a vydat řadu svých spisů. Dne 15. listopadu 1670, tedy před 315 lety, zemřel a byl pochován v nedalekém Naardenu.

Místem jeho posledního odpočinku se stal valonský kostelík. Když ho holandská vláda věnovala našemu státu, bylo zde zřízeno důstojné mauzoleum. Na podlaže je mramorová deska s nápisem Jan Amos Komenský, vedle hrobu bronzový svícen symbolizující touhu po Božím světle. Kovová mříž s osmi plastikami životních osudů Jana Ámose Komenského odděluje prostor kolem hrobu. Na protější straně je motiv lipového kmene, náš státní znak a heslo „Pravda vítězí“. V barevných gotických oknech jsou vyleptány obrazy znázorňující ideály Jana Ámose Komenského. Např. okno vpravo znázorňuje Komenského úsilí o světový mír a bratrství mezi národy. Jinde vidíme, jak názorně vyučuje, atd. Na protilehlém konci města je muzeum Jana Ámose Komenského, ve kterém jsou soustředěny zvláště jeho spisy. V parčíku u příjezdové silnice stojí socha Komenského od V. Makovského. Takový je Naarden, místo posledního odpočinku Jana Ámose Komenského na této zemi.

KOLIK JE V JERUZALÉMĚ KŘESŤANŮ?

Jeruzalém je rozdělené město v rozděleném světě. Ačkoli je symbolem židovské pospolitosti, zůstává pro všechny křesťany svatým místem, v jehož ulicích se odehrály biblické děje a za jehož branami zemřel náš Spasitel. Během celých dějin přicházeli poutníci, aby se podívali na místa, kde žil, a na zemi, po které chodil náš Spasitel a Pán. Ve středověku došlo dokonce ke snaze „osvobodit“ svatá místa — ke křížáckým tažením, a bylo zde zřízeno tzv. Jeruzalémské království, a přece Jeruzalém není křesťanský.

Kolik je dnes v Jeruzalémě křesťanů? Arabských křesťanů je zde asi 12 000, židovských křesťanů je ve městě na 3 000. Přibližně 30 církví působí v Jeruzalémě uprostřed židovského a mohamedánského světa. Když se nedávno ptal jeden novinář jistého arabského křesťana, kolik je nyní v Jeruzalémě křesťanů, dotázaný odpověděl: „Pokud pod křesťany rozumíte ty, kteří milují své nepřátele a nastaví druhou tvář, kteří žijí podle Kristova přikázání, není zde ani jeden.“ Tato kritická charakteristika vysvětluje, jak těžké je dnes být křesťanem tam, kde žil náš Spasitel — uprostřed rozděleného světa, v rozděleném městě, mezi rozdělenými křesťany.

1125 milionů křesťanů
1000 milionů mohamedánů
800 milionů čínských konfuciánů, taoistů a buddhistů
375 milionů hinduistů
200 milionů buddhistů
175 milionů příslušníků primitivních náboženství
50 milionů různých menších náboženských skupin
13 milionů židů

POMOC MALOMOCNÝM

Euroafrické oddělení Generální konference naší církve dalo opět k dispozici obnos ve výši 75 000 marek oběma africkým oddělením Generální konference pro jejich práci s malomocnými. Evangelium je poselství o záchraně celého člověka. Podle vzoru Pána Ježíše pracujeme i v této oblasti pomoci člověku.

Interview S BRATREM HEYEM

předsedou východoafrického oddělení GK

se sídlem v Nairobi, hlavním městě Keni

Otázka: Není to tak dávno, co celou Afrikou letělo úsloví: „Missionary, go home!“ — „Misionáři, jdi domů!“ Jaký vztah k práci bílých misionářů mají Afričané dnes?

Odpověď: Všeobecně lze říci, že Afričané nejsou proti těm misionářům, kteří se plně věnují šíření křesťanství. Ovšem v době koloniálního útlaču někteří misionáři úzce spolupracovali s koloniálními úřady, které utlačovaly černochy. Misionáři se nechovali k domorodcům vždy tak, jak se sluší na křesťany, nereprezentovali Pána Ježíše. Po zrušení kolonialismu se takoví misionáři stali nežádoucí. Jiní misionáři ovšem cítili s opovrhovaným černým lidem, vyučovali ho a vedli. Svůj život zasvětili službě domorodcům. Těm věta „Misionáři, jdi domů!“ neplatí. Mohou zůstat v Africe až do smrti. Ježíšovo poselství je poselstvím lásky. Kdo je zvěstuje, k tomu se láska domorodců vrací, toho mají Afričané rádi.

Otázka: Čím se v Africe vyznačuje práce misionářů - adventistů?

Odpověď: Na prvním místě je to zvěstování evangelia na základě celé bible, tedy Starého i Nového zákona. Adventisté nehlásají žádnou tradici. Biblické poselství evangelia padá na úrodnou půdu lidských srdcí. Lidé se hlásí k adventistům i proto, že jejich školy nabízejí dobrý výchovný program. Mnoho mladých lidí navštěvuje naše školy, protože v nich panuje vysoká morálka. Také členové jiných církví k nám rádi posílají své děti. Mnohé z těchto dětí se později rozhodnou ke křtu.

Naše zdravotnické instituce nabízejí také hodnotný program. Pořádají kurzy o zdravé

Čínská komunistická strana a ministerstvo zdravotnictví v Pekingu vyhlásily intenzivní kampaň proti kouření. Stranický funkcionář Chen-Bing-Zhong se vyjádřil, že dosavadní snahy zbavit se tohoto nešvaru měly jen nepatrné výsledky. Počet kuřáků stále vzrůstá. Jen málo jedinců může být v tomto ohledu vzorem. Protože mnozí vedoucí politikové kouří, mnoho lidí je v tom napodobuje. Čínská lidová republika je v produkci tabákových výrobků i v jejich spotřebě na prvním místě ve světě. Podle odhadu kouří 250 milionů Číňanů, tedy celá čtvrtina obyvatel. Čínské cigarety, kterých je na tisíce různých značek, jsou „vysoce účinné hřebíky do rakve“. Obsahují totiž dvojnásobnou dávku dehtu, než dovoluje mezinárodní standard. Většina značek je bez filtru. Podle údajů zdravotnických úřadů umírá ročně 140 000 Číňanů na rakovinu plic.

výživě, vyučují, jak nejlépe využít vlastní zahrádku. Zájemce seznamují s naukou o polním hospodářství právě tak, jako o preventivní zdravotvědě. Ukazují lidem, jak mají zdravě žít. Jestliže lidé přesto onemocní, pak máme své misijní lékaře a zdravotní sestry, kteří jim poskytnou nejen lékařské ošetření, ale s láskou se o ně starají i dál. Takové jednání přivádí lidi do našich sborů.

Otázka: Patří naše adventistická misie k nejlepším?

Odpověď: I jiné církve se plně angažují ve službě člověku. Je to například luterská církev. Ta koná v Africe velkolepou práci. Ale důvod, proč jsme se my adventisté stali v Africe tak oblíbení, spočívá v naší všestrannosti. Naše působení je mnohostranné. V našem programu je všechno, co je třeba: vynikající výchova, zdravotnická prevence i zvěstování evangelia.

Otázka: Proč další církve a misijní společnosti nedosahují stejné úrovně?

Odpověď: Nechci nikoho soudit, ale řeknu jen to, co pozoruji. Někteří si myslí, že Afričané nejsou dost schopní pro studium na vysoké škole, především ne pro medicínu, matematiku a moderní technologii. Domnívají se, že nižší vzdělání Afričanů stačí. Ale to Afričané považují za urážku. Proto členové jiných církví navštěvují raději školy adventistů než své vlastní.

Závěrem bych chtěl připomenout bratrům a sestrám na celém světě, že přes pěkné výsledky, kterých jsme dosáhli, potřebujeme stále jak materiální pomoc, tak i duchovní podporu modliteb.

JARO

*Je jaro. Slunce teplem hýří
a všude tolik jasu, krásy, vůně.
Obláčky jako z pampelišek chmýří
máčí si čela v chladu lesní tůně.
U tůňky, jako panna v bílé kráse,
se planá jabloň sklání nad hladinou.
Na větvi ptáček rozjásaným hlasem
už třetí píseň zpívá, stále jinou.
A něha právě rozpuklého květu
mne nutí o tom přemýšlet,
že v květech těch tak prostý důkaz je tu
pro Toho, kdo stvořil tento svět.
Zde lístek; jenom obyčejný líst
a jaké orosené kouzlo čisté.*

*V tom lístku musíš přece číst
tu zprávu, která mluví každým místem,
že krásu tu přec musel někdo stvořit.
Byl to snad člověk ve své ubohosti?
Ten umí dobře jenom ničít, bořit,
a nikdy na tom nemá dosti.
Vždyť život může dát, jen kdo jej vlastní,
a krásu, kdo je Krásou sám.
A jenom tehdy můžeme být šťastní,
když poznáme, že všechno řídí Pán.
Kdo oblékl tu jabloň v její šat?
Kdo vyzdobil tisíce květy luh?
I kdyby každý chtěl se mi snad smát —
já přece věřím: Byl to věčný Bůh!*

V. GAJDOŠIKOVÁ